

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge evropske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpevdi. — Udje „Kotliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta šte. 5, sprejemna naročnina, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrete za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznaila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrete 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nesaprte reklamacije so poštnine proste.

Napredovanje Avstrijcev proti Rusom.

Naša armada potiska Ruse v Bukovini vedno dalje nazaj. — V južno izhodni Galiciji zavzeli mesti Delatyn in Nadvorno. — Rusi se umikajo proti Stanislavu. — V boju pri Dukli so Rusi izgubili okoli 50.000 mož. — V Karpatih ujeli naši okrog 30.000 Rusov. — Rusi obstreljujejo Przemyśl. — Nemci in Avstrijci proti Varšavi. — V izhodni Prusiji Rusi poraženi. — Nemci ujeli 26.000 Rusov. — Borba med Nemci in Angleži na morju. — Amerika grozi. — Turki in Grki so se sprli. — Italija ima upor v Tripolisu. — Velika nesreča v Brežicah.

Italija.

Pred otvoritvijo italijanskega državnega zbora smo. O čem bo razpravljali in sklepali, bo z zanimanjem spremljala evropska javnost. V ospredju stoji vprašanje zunanje politike. Za to gre, ali ostane politika Italije na starem tiru ali pa krene v drugo smer.

(Trojni sporazum (Anglija, Francija in Rusija) se trudi, da bi Italijo pritegnil in priklenil na sebe. Dosedaj se mu to še ni posrečilo. Glasilo italijanske vlade „Popolo Romano“ izjavlja, da se od zadnjega zborničnega zasedanja ni zgodilo nič takega, kar bi moglo spraviti Italijo iz njene odkrito stroge nepristranosti. To je torej mnenje ministrskega predsednika Salandra. Istega prepričanja pa je tudi nova vzdigujoča se zvezda, stari, v večkratni ministrski službi dozoreli Giolitti, po katerem baje zopet hrepeni politična Italija. Ni dolgo tega, kar je Giolitti v javnosti izrekel svoje mnenje, s katerim izpoveda svojo zvestobo dosedanjim italijanski politiki, to je zvestobo Nemčiji in Avstriji, s katerima je Italija po pogodbi zvezana. Ravno tej zvezi se ima Italija zahvaliti za nemoten politični razvoj, za notranjo ureditev in napredovanje. Posebno Avstrija je za Italijo imela odprto uho in odprto roko, in če Italijo v politiki vodijo, kakor je izjavil ministrski predsednik Salandra, le njeni lastni interesi, se ni bati, da bi se po francoskih in angleških hujskačih dala izvabiti iz svoje, dober uspeh obetajoče nepristranosti.

K temu jo tudi silijo njene gospodarske razmere. V mnogih krajih Italije namreč vlada ne samo po-

manjkanje živil, ampak že celo lakota. S temi razmerami se bo moral predvsem pečati italijanski parlament. In res se, kakor poročajo italijanska glasila, od dosedaj došli in interpelacij večina peča s preskrbo moke in žita, kakor tudi z znižanjem prevoznine za živila. To je vprašanje, ki je na Laškem sedaj najbolj pereče in za kojega rešitev vlada še ni storila kaj tehtnega.

Italija ne more sama sebe oskrbeti z dovoljno množino žita in živil. Vzrok zato ni v neplodovitosti zemlje in lenobi prebivalcev. Italija ima jako rodovitno zemljo in delavno prebivalstvo. Vzrok leži v narodnogospodarskih odnošajih Italije. Kmetov, kakor so pri nas, Italija nima. Velika večina zemlje je v rokah veleposestnikov, ki polja ne obdelujejo sami, temveč po delaveh, katere slabo plačujejo. Tako je nastal na deželi mnogoštevilen proletarijat, to so ljudje, ki imajo kopico otrok, imetka pa nič. Taki ljudje so stalna nevarnost za notranji mir. Dostikrat se je že zgodilo, da so se ti ljudje, nahujskani po republikančih, spuntali in uprizorili pravcate revolucije. Spomladi 1914 se je zgodilo, da so se po nekaterih krajih srednje Italije ljudje kar trumoma vzdignili in proglasili ljudovlado, ki je bila seveda kmalu zatrta. Nekaj sličnega se je nedavno zgodilo v Siciliji, Apuliji (v južni Italiji) in na otoku Sardiniji, kjer so izstradani ljudje planili po magacinih, polnih živil, in so jih oropali. Vlada je za prvo pomoč znižala carino na živila, toda od tega so imeli dobiček le veletržci. Tako se je torej zoper vlado ustalil očitek, da ni storila v tem velevažnem vprašanju svoje dolžnosti in ta očitek bo vlada v drž. zboru hudo čutila v obliki napadov in viharjev.

Očitki bodo tudi leteli na njo, ker po tistem strašnem potresu, ki je 13. januarja tako hudo zadel srednjo Italijo, ni storila dovolj, da bi oskrbela gladojoče prebivalstvo z živili in z obleko. Sploh bo ta nesreča, ki je zahtevala nad 40.000 človeških žrtev in prizadela ogromno gnotne škode, uplivala kot opomin, ki se ne bo tako kmalu pozabil in kateremu se ne bodo mogli odtegniti merodajni politični činitelji.

Ker ima torej Italija dovolj opraviti s seboj in z ureditvijo notranjih razmer, napram katerim ne more ostati nepristopna in nepristranska, bo storila najboljšo, če na zunaj ostane nepristranska.

Slike iz vojne.

Savinjčan opisuje vojne dogodke.

Pionir Matevž Omladič iz Braslovč piše dne 27. januarja iz bolnišnice v Tešinu v Sleziji svojim domačim:

Dragi! Ker imam priložnost, naj Vam popišem v kratkih besedah, kako se mi je godilo v Galiciji. Po štiridnevni trudapolni marši skoro brez menaže in počitka, smo prišli dne 26. avgusta popoldan v boj, kjer smo takoj prejeli ognjeni krst. Od 27. avgusta do 1. septembra smo bili neprenehoma v boju, ki je bil vse drugo kakor boj. Zemlja se je tresla od topov in pušk, krogle so žvižgale gostejše, kot dež in se danes me strese, ko se spomnim na dneve od 27. avgusta do 1. septembra. Kajti dasiravno smodnik nima dima, vendar je bilo obnebje pokrito daleč kamor je oko seglo s sivo neprodinno meglo. Se danes, ko

LISTEK.

Ranjeni Slovak in harmonika.

V bolnišnici za ranjence na dunajskem vseučilišču se nahaja med več kakor 600 ranjenci mož, ki je v resnici junak. Junak je bil v vojski. Ves čas se je bojeval na ruskem bojišču, dokler mu niso v neki mrzli decembarski noči zmznile v strelskem jarku obe nogi. Še večji junak pa je v trpljenju. Vsled njegovih črnih las, temno-rujavega obraza, svetlih oči in neznanega jezika, ki ga govori, in katerega ni nihče v celi dvorani razumel, so mu dali priimek cigan, toda ni cigan, ampak pobožen Slovak iz severne Ogrske. Njegovo stanje je res usmiljenja vredno. Noge so mu počasi med velikanskimi bolečinami odpadle do gležnjev, nad gležnjem pa mu je začela ena noga gniti; desno roko so mu morali hudo razrezati, ker se je gnijala; tudi njegovo srce je zelo prizadeto, vnetje pljuč in huč kašelj mu pa zabranjuje spanje. Toda on ne toži prav nič, saj glasno ne leži mirno, potrpežljivo in Bogu udano. Še le, če se ga vpraša, kako mu je, se izve, da ga boli vse: noga, roke, prsa, srce; zavžiti more le nekaj tekočine, spati pa že skoraj dva ali tri tedne ne more popolno-

ma nič. Pride Božič. Vseučilišče pripravlja, za svoje ranjence bogata božična darila. Za tiste, ki morejo hoditi, je v obednici pripravljeno krasno božično drevo; božični prazniki se praznujejo z nagovori, darili in petjem otrok. Za tiste pa, ki ne morejo hoditi, so napravile strežnice, usmiljene sestre in druge dame v vsaki dvorani posebno božično drevesce in ga bogato okrasile. Pri postelji cigana stoje sestre usmiljenke in duhovnik, ki je večš njegovega jezika. Radi bi ga vsaj ta dan nekoliko razveselili, kažejo mu drevo s svečkami in darila, ki so namenjena za njega; veliko lepih in tudi sladkih daril. Pogledal je vsako darilce, toda njegov od bolesti zategnjen obraz ni postal veselejši. In končno še eno darilce: v robcu so bila zavita jabolka, orehi in škalcija, v kateri je bila zavita harmonika. Pri pogledu na harmoniko se obraz ranjenega Slovaka naenkrat razvedri. S svojo zdravo levo roko seže čvrsto po harmoniki, jo pritiska na usta in več minut prav pridno piha v harmoniko. Njegov obraz se pomiri in razradosti, bolnik se smeje in veseli, kakor majhen otrok in ko ne more več pisati, začne pripovedovati, kako je bilo nekdanj doma — 5 do 10 minut dolgo — dokler mu ne zatrepeče obraz ter ga zopet premagajo stare bolečine. — Česar niso premogle prijazne besede, sočutje, odsvit lučic in božična darila, to je storila majhna, brezpomembna reč harmonika: napravila je ranjenemu veselo četrtnico.

Tolažba žalostnim materam.

Ob začetku vojske je edini sin neke dobre nemške katoliške vdove šel v boj na zahodno bojišče. Pri slovesu je mati obesila svojemu edinemu sinu okrog vrata, blagoslovljeno svetinjico Matere božje in ga je prav pristrčno priporočila varstvu Brezmadežne. Da je mati noč in dan zelo veliko molila za svojega sina, pač ni treba omeniti. Dolgo časa je dobivala mati z bojišča le samo ugodna poročila. V začetku meseca novembra je pa prejela mati uradno obvestilo, da je njen sin na bojišču umrl junaške smrti. Lahko si mislimo, kako žalost in bolečina je ta bridka novica prizadela ljubečemu srcu matere. Tudi se ji ne sme preveč šteti v zlo, če se je v njeni globoki žalosti nje večkrat lotila skušnjava: „Tako torej vse moje molitve niso nič pomagale in blagoslovljena svetinjica tudi ni mogla obvarovati mojega sina pred tako grozno smrtjo.“ V sredi med prvimi dnevi žalovanja pa je prejela mati pismo od divizijskega župnika, v katerem ji natančneje poroča o smrti njenega sina. Pismo je žalujoče srce matere napolnilo s tolažbo in obzorem z veseljem. Glavna vsebina pisma je: „Cenjena gospa! Da je padel Vaš sin junaške smrti na bojišču, Vam je že znano. Gotovo Vas bo veselilo izvedeti od mene, da je Vaš sin umrl zelo dobro. Videl sem ga težko ranjenega in nezavestnega ležati na bojišču. Ker ni dal nobenega znamenja več, hotel sem iti da-

Najnovejša poročila se nahajajo pred inserati.

to premišlujem, se mi zdi kot čudež, da nas je ostalo še toliko živih. Da, božja roka nas je varovala. Posebno dne 27. avgusta je bilo to očitno. Naš 4. voj je dobil namreč nalogo napraviti na griču, za katerim je bila naša artilerija, nekaj utrdbe. Ker so bile naše postojanke izborne, je seveda sovražnik skušal na vsak način pregnati našo baterijo. In v tem dežju granat in šrapnelov smo se spravili na delo. Navzlic vsej hladnokrvnosti so nas vendar primorali, da smo za kake pol ure prenehali z delom ter se pomaknili za grič. Ko je ogenj malo ponehal, smo se plazili drug za drugim po vseh štirih, oboroženi s puško in lopato, v začete utrdbe. Pa komaj zapusti zadnji naše skrivališče, vreže težka granata ravno na mesto, kjer je naš voj trenutek popreje počival. Samo par trenutkov popreje in od 52 mož bi se nobeden ne vrnil več živ nazaj. Jama, ki jo je granata izkopala, je bila skoro 3 metre globoka in 4 do 5 metrov široka. In takih slučajev bi vam naštel na stotine. So dnevi, v katerih ni minute, da bi ne gledali smrti v oči. No, pa smo se že navadili, če malo poka nad glavami, vseeno kadim mirno tobak kot bi bil doma. Tako tudi dne 26. oktobra. Šli smo prostovoljno en četovodja, korporal in jaz v vas V. razstreliti star most, ki je bil že napol razdrt, samo joki so še stali. Omenim naj, da je bil na drugi strani sovražnik utrjen, in na tej strani pa naši. Vas je do tal požgana; izmed 200 hiš je samo še cerkev, farovž in šola. Ker smo morali pa še čakati, smo se nastanili v šoli, še močnem poslopju, kjer je bilo poveljstvo dveh bataljonov in infanterije. Noč je bila mirna, a ne tako naslednji dan. Ob 11. uri, ko sem ravno kuhal krompir in drugi igrali karte, vreže naenkrat granata v streho šole, druga v sobo, v oget, od spredaj in od zadaj, a čudo, v kuhinjo nobena, tudi ranjen ni bil nihče. Ko smo prišli ven, smo videli šolo skoro brez strehe in celo zapadno stran v razsulu. Da sem krompir pustil in drugi karte, se razume. In tako se nam godi neprenehoma. So tedni, da nam ničesar ne manjka; so pa tudi tedni, ko nič ne jemo. In takrat se začne tekanje za krompirjem, samo, če smo toliko srečni, da lahko vsaj na noč pridemo do kake hiše. Soli in zabele ne poznamo. Da, lakota, dovolj sem te že preстал! Po pravici pravijo, da je lakota najboljši kuhar. Kako rad kuham, samo, če kaj imam! Pa tudi zgledajo naši krušnjaki, kot bi sam špeh v njih nosili! O, ko bi me videli kako izgledam sedaj! Zdrav sem bil tudi zmiraj, tako, da še nikdar, niti enkrat se nisem prehladil. Pa tudi Boga hvalim zato. S tistim, kar se mi je poslalo, namreč srajce je pa tako. Dne 31. dec., ko sem se marod naznanil, nisem mogel do voza, kjer so bili zavoji, sem pa Lovretovemu Anzu naročil, naj on prevzame zavoj, če me pa ne bo nazaj, naj pa sam porabi. Pač nimam sreče v tem pogledu. Tudi za Božič nisem nič dobil, ker sem šel v bolnišnico. K stotniji še ni prišlo, v bolnišnici so pa že razdelili. No, pa nič ne de, sem se že navadil pomanjkanja. Vi trpite doma, a mi tukaj. Naša dolžnost je, da vstrajamo do konca, čeprav izpostavljamo svoje življenje. Zmaga mora biti naša in tudi bo! To upanje imamo vsi. Oh, ko bi vedeli, s kako hrabrostjo se bojujejo celo naši stari črnovojniki! O Slovencih in o Hrvatih greglas, da so najbolj vstrajni in junaški vojaki avstrijske armade! Kjer Slovenec udari, se vse zdrobi, kamor Slovenec nameri, gotovo zadene. Bodite srečni v domovini! Pozdrave!

Lepote naše domovine premalo cenimo!

Ferdinand Meško, samski posestnik v Trgovšču pri Veliki Nedelji, piše dne 16. januarja s severnega bojišča č. g. župniku Ferd. Menhartu (Meško služi pri 5. dragonskem polku):

Častiti gospod župnik! Prijeten spomin na srečne mlade dni me priganja, da tudi Vam, č. g. župnik, pošljem pozdrave z bojišča kot svojemu dušnemu pastirju in učeniku. Oh, kolikokrat se spominam na prijatni domači kraj in na prijazno našo cerkev. Nikdar tako, kakor zdaj, mi ne stopi tako živo pred oči, kako lepi so naši kraji, zares pravi raj proti kraju, kjer se mi nahajamo. Cerkev so vičidel iz lesa, zelo revne. Ubogo ljudstvo je popolnoma nevedno, brez vse izobrazbe. Šole so zelo redke, eno ali k večjemu dvorazredne. O kakih družtvih še tukaj nobenega pojma nimajo. Zares, tisti, kateri je zmiraj doma, ne zna ceniti lepote prelepe naše slovenske domovine! Dobro ljudstvo, vesela izobrazena mladina, prijetne vasice in mesta, rodovitno polje in vinske gorice, to tvori popolnoma drugačno sliko proti krajem, kjer se nahajamo.

Meni je šlo še dosedaj zmiraj po sreči. Zares, čuditi se moram, da še živim, ako pomislim nazaj, v koliki nevarnosti sem se že prav dostikrat nahajal. Naj vam navedem le en slučaj:

Bilo je že takoj od začetka v bitki pri G. . . . Bil je strašen dan, ki ga ne pozabim nikoli. Bilo nas je več tovarišev, ki smo bili pri nekem neimenovanem generalu pridržani kot „Meldereiterji“ (prenašalci vojnih poročil med bitko). To je bila kaj nevarna služba. Bili smo v nekem marofu, kamor je ruska artilerija na vso moč streljala, tako, da se je poslopje nazadnje užgalo od samih granat in šrapnelov. Naenkrat me pokliče naš nadporočnik in pravi, da naj grem h generalu. In g. general me pošlje z nekim nujnim poročilom na naše desno krilo. Sreča mi je bila mila, da sem prišel popolnoma nepoškodovan skozi. Ali to je bila groza, katere Vam ne morem popisati. Svinčenke so žvižgale, kakor bi čebele rojile. Šrapneli so eksplodirali, da je bila groza in naenkrat udari težka granata ravno pet korakov pred menoj ter mi vrže peska in prsti v obraz, da mi popolnoma vid vzame. Mislim, da sem že izgubljen. Pa ni čuda, jahal sem po neki planjavi, od koder me je videla ruska artilerija in vedela, da imam gotovo nujno poročilo.

Poslali so kar cele salve za menoj, ali angel varih me je čuval, da me ni nobena krogla zadela. Takih in enakih slučajev bi vam lahko prav dosti naštel, a mi primanjkuje časa. Mogoče drugokrat več. Prosim Vas, častiti g. župnik, kake so kaj razmere tam v domačem kraju. Gotovo žalostne. Vse boljše delavske moči morajo na vojsko. Bog daj skoraj srečen konec, zmago in dan veselega svidenja!

Pozdravljam tudi čast. g. kaplana, Mladiško in Dekliško Zvezo, sploh vse mlade prijatelje! Vaš udani Ferd. Meško.

Haložan na bojišču.

Franc Emeršič, doma iz Paradiža pri Sv. Barbari v Haložah, sedaj vojak pri avstrijskem trenu, piše svojim starišem z bojišča:

Ije, ker nisem za gotovo vedel, ali je katoličan. Odprl sem njegovo obleko na prsih in v svoje veliko veselje sem zagledal svetinjo Brezmadežne. Sedaj sem sklenil ostati pri ranjencu. Hvala Bogu, da sem to storil! Ko sem ga ljubeznjivo okrepčal in mu boljše postljal, je plemeniti mož odprl oči. Kako je bil vesel, ko je videl pri sebi duhovnika. Mogel sem mu dobro podeliti svete zakramente in sem bil priča njegove blažene smrti. Svetinjska in gotovo tudi Vaša molitev sta izprosile Vašemu ljubemu sinu največjo milost za nas ljudi — milost srečne zadnje ure.“ Tako se je glasilo pismo. Od tega časa je mati popolnoma potlačena in prenaša svoje težko trpljenje s krščansko potrpežljivostjo in z udanostjo v božjo voljo.

Uš.

Uš v vojni — kakšno smešno nasprotje! Kaj ima vendar ta majhna živalica opraviti v ogromni vojni, kakor je svet še ni videl in proti kateri so bile vojne Aleksandra Velikega in Napoleona zelo neznatne! Toda ne podcenjujmo male uši! Ravno najmanjši, komaj vidni stvorci so najhujši sovražniki našega človeštva, hujši nego dreadnoughti: bacili nalezljivih bolezni. Tudi uš je sovražnik, ki se ne sme podcenjevati, je zagrizen sovražnik, ki povzroča vojakom marsikatero bridko urico. Ne pa ob enem ta uš tudi soudeležena v vsaki vojni in ima v vsaki vojni svojo posebno zgodovino. Zato je zanimivo, če se nekoliko pobrskamo po tej ušni zgodovini.

V sedanjí vojni nadleguje uš posebno naše in ruske vojske na izhodnem bojišču. Ima pa ta sovražnik to dobro lastnost, da se nepristransko zajeda v prijatelja in sovražnika. Če pa pogledamo v zgodovino, vidimo, da muke, ki jih trpe vojaki v sedanjí vojni zaradi ušivosti, niso nič proti onemu, kar so že delale uši v prejšnjih vojnah, posebno v Napoleonovi vojni leta 1812. Tedaj so bile ruske uši pravi pravcati pogrom za cele polke Napoleonove armade. Nek

württemberški poročnik Suckow in drugi so opisali nemile učinke teh jedalcev v oni dobi, ki so bili prava egiptovska nadloga bojujočih se vojska.

Jako sitno je uplivala večna srbečica na vojske, ker jim je bilo nemogoče spanje pri stražnih ognjih. Po velikem naporu je vojaku spanec najnujnejša potreba. Sedaj naj si pa človek pomisli skoro do smrti izmučenega vojaka, ki zaradi uši ne le ne more zaspati, temveč tudi ne zadržati. Neki častnik je opazil, da ima vse telo ogrizeno po teh zajedalcih, a neki drug francoski častnik si je pri praskanju izpraskal kos mesa v vratu in bolečina, ki mu jo je prizadevala ta rana, se je zdela mučniku prava olajšava. Za časa Napoleonovih vojsk so bile razmere take, da je bila telesna čistost sploh nemogoča in mrčesi se je pomnožilo tako, da se ne da niti popisati. Tedaj ni nihče ušel ušem, pripoveduje pisatelj Constant, Napoleonov komornik. Uši niso imele niti pred „gospodom sveta“ ozira in so neusmiljeno žrle francoskega cesarja.

Žal je zdravniška veda tedaj smatrala nekako pod svojo častjo, da bi se bavili s tem mrčesom. V zdravniških poročilih o oni vojni nahajamo malo poročil o zatiranju ušjega pogroma, dasiravno ga je že vsak udeležnik napoleonske vojne čutil le prekruto, na svoji lastni koži.

Močnejše pa so preganjali ušivost v nemško — francoski vojni leta 1870—1871. Tako poroča pisatelj Weiland, da je bila prva skrb zdravnikov, ki so dobili ranjenca v svoje vrste, da so ga rešili uši. Ranjenca so na posebnem, za to določenem kraju slekli, temeljito očistili, če je bilo mogoče, ga okopali v topli vodi in ga potem oblekli v čisto perilo in prenesli v bolnišnico. Vso obleko so prenesli na prosto in tam se je začelo temeljito uničevanje uši.

Delalo se je to na poseben način. Pripravljen je bil pet čevljev širok in prav tako visok lesen zaboj, pokrit s pokrovom in zunaj dobro oblepljen z

I.

Bojišče, dne 5. februarja.

Dragi! Zahvalim se Vam za časopise. Danes sem sprejel vse tri („Slov. Gospodarja“, „Stražo“ in „Slovenca“). Veseli me, kakor tudi moje tovariše, da nam pošiljate naše časopise. Domačih znancev nimam. Slovencev nas je zdaj že precej skupaj, pa iz haloškega okraja ni nobenega, pač pa iz okraja Ptuj, Ormož, Ljutomer, Celje, Slov. Gradec, večina je pa Kranjcev. Snega je tukaj prav veliko in strašno huda zima. Mi smo že čez mesec dni zmiraj na enem mestu v Karpatih. Poka strašno. Blizu nas vsak dan ujamemo na tisoče Rusov in jih spravljajo tukaj na vlake. Sedaj smo mi en dan hoda od bojne črte. Natanko se slišijo po dnevu strojne in ponoči infanterijske puške. Po dnevu gromijo cel dan, kakor ob hudi uri, sami kanonski streli. Pokanje se mi zdi, kakor samo en grom. Tako gre cel dan naprej in notri do polnoči se še slišijo topovski streli. Naši vsak dan vjamemo mnogo Rusov in ne zmanjka pa jih vendar ne. Zmrznjence pripeljejo vsak dan cele kolone vozov. Reveži so na nogah zmrznjeni in gredo v bolnišnice. Jaz sem še zdrav, hud kašelj imam in strašno me včasih v noge zebe. Vsi Slovenci-vojaki Vas lepo pozdravimo!

II.

Dne 6. februarja 1915.

Predragi stariši in brat! Danes, ko to pišem, smo samo osem ur od bojne črte in danes se je ta kačja zalega (Rusi) morala nazaj podati. Naša artilerija jih je pregnala in vzlic hudi zimi, koje so Rusi navajeni, je mnogo Rusov zmrznilo. Naše čete so male in mlade in se proti trikrat močnejšemu sovražniku še zmiraj trdno in z vso hrabrostjo zoperstavljajo ter ga nazadnje še v beg poženejo. Pomislite, dragi moji, kaj je en avstrijski vojak v bojni črti vreden! Po sebnosti, kateri vso zimo brez vsega občutja prestopi in tam svinčene zvezde proti Rusu pošilja. Kosijo in žanjejo naše čete mogočne sovražne vrste, čeprav je naših trikrat manj kot Rusov. Danes so se umaknili daleč nazaj v Galicijo in mi stojimo na meji Galicije in Ogrske. Snega je ponekod čez ½ metra, navadna mera pa ¼ metra. Zima je strašno huda: 18, 19, 20 in 22 stopinj.

O moji vrnitvi ve samo večni Bog. Mi vemo samo toliko, da tako hitro se ne bo konca te strašne vojske. — Srčne pozdrave pošilja vsem Vaš sin Fr. E.

Slovo padlega moža od žene in otroka.

Vojni kurat 22. infanterijske divizije č. g. Franc Kren piše dne 7. februarja našemu uredniku s severnega bojišča:

Dragi! Hvala za časnik! Razdelim jih, ko jih sam prečitam, med naše slovenske fante, ki jih tudi z veseljem čitajo, kolikor jim pripušča čas. Hvala tudi za pismo! Vedno me zelo razveseli poročilo od domačih ali znancev. Oče se mi smilijo, ker mora tudi Matija obleči vojaško suknjo! Jaz rajšam tukaj od vasi do vasi, kakor hlapec ali dekla, ki ne moreta pri enem kmetu ostati delj časa, kot par dni.

Pri zadnjih spopadih v Karpatih smo imeli precej izgub, Rusi še več. Samo k našemu zdravniškemu oddelku je prišlo 250 ranjenih Rusov, katere so naši zdravniki skrbno obvezali in jih poslali v različne bolnišnice. Bili so zelo izstradani in so prosili za „hleb“ (kruh), kar so tudi dobili in povžili z veli-

močnim modrim papirjem, da bi bil tako neprodušen. Na dno zaboja so nalili bencina in so naložili potem vrsto perila, ki so ga tudi polili z bencinom. Ko je bil zaboj poln, so ga pokrili, kolikor mogoče dobro s pokrovom. Uši so ostale tako 72 ur pod učinkom bencinovitih parov.

Ko so vzeli perilo iz zaboja, je bilo na dnu na debelo mrtvih uši, ki kakor tudi drugi podobni majhni mrčesi ne morejo živeti v bencinovem hlapu. Tako se uničuje mrčesi v perilu tudi z razkuževalnimi, in očiščevalnimi pripravami. V miru se seveda ni treba bati takih zajedalcev in čistost je proti njim najboljša medicina.

Toda ni bilo vedno tako. Bili so časi, ko so uši razvijale pravo grozo. Najstrašnejša smrt, kakor je opisana v mnogih pravljicah, ki je mogla zadeti ljudi kot strašna božja kazen, je bila smrt po ušeh: uši so jih snedle! Take smrti so baje umrli Herod, Sulla in Filip II., kralj španski. Kakor pri Herodu, se je ta smrt smatrala tudi pri Filipu II. za kazen božjo.

Prej se je mislilo, da to strašno bolezen povzroča neka posebna vrsta uši, takimenovane bolniške uši, ki se množe strahovito hitro. Toda te vrste uši ni, temveč je navadna uš, ki se ob posebnih pogojih in okolščinah razploduje posebno naglo, tako zelo, da dobesedno pokriva vse bolnikovo telo, da se zajeda pod kožo v praskah in ranah in se potem ni čuditi, da je bil pogled na take bolnike tako grozen, da zgodovina navaja tako smrt kot najstrašnejšo. — Kako je bilo mogoče, da je mogočni španski vladar Filip II., ki ni bil nikdar v kaki vojni, umrl take hude in strašne smrti, je težko umljivo. Pač je moral tu igrati precejšnjo ulogo običaj, ki ni dovoljeval primernega zdravljenja in pa nevednost tedanjih zdravnikov.

Ne smemo namreč pozabiti, da je v tedanjem zdravništvu igralo veliko ulogo tudi še — babjeverstvo . . .

„HISTORICAL BOSTON OBSERVER“

ko slastjo. Čutili so se popolnoma srečne v naši oskrbi, ko so potolazili svoje želodce. Pripovedovali so, da že šest dni niso drugega zavžili, kakor nekaj čaja. Štirje so umrli, pokopal sem jih na našem pokopališču v jami z našimi vred. Na kraju miru, kjer neha za vselej življenja boj, vlada bratoljubje tudi med takšnimi, ki so si stali še pred nekaj urami v bojni črti kot sovražniki nasproti. Smrtni angel poravnava vso sovraštvo.

Danes sem pokopal vojaka iz Gradca, pri katerem smo našli listič na svojo ženo in otroke. Solze so mi prišle v oči, ko sem bral pretresljivo slovo moža od žene, oziroma očeta od otroka. Med drugim ju prosi, naj molita zanj, naj vsaj enkrat v letu misli na nj. Nehote mi šine misel v glavo: Koliko takih blagih mož, koliko dobrih, skrbnih očetov že krije taja zemlja! Koliko srečnih družin je že postalo nesrečnih po tej vojski! Udajmo se v božjo voljo! Pozdravljam vse!

S solnčnega juga.

Vojaki iz **St. Pavla pri Preboldu**, ki služijo cesarju pri trdnjaviških topničarjih v **Kotorskem zalivu**, nam pišejo:

Mili rojaki! Tudi nas je pozval glas našega presvitlega cesarja, da smo morali pohiteti daleč dol na jug na obrambo naše ljube domovine. Vsak, kateri je že skusil kedaj kakšno ločitev, ve, kako težko mu je svojo drago ženo, ljube otroke in mile stariše, brate in sestre zapustiti in oditi za negotov in nedolčen čas. Prišli smo sem meseca avgusta. Po nekaj dnevih našega službovanja nas iznenadi dne 8. avgusta ob 3. uri 45 minut popoldan prvi strel našega neprijatelja. In od tedaj se bije tukaj boj, ki se sme po večini imenovati trdnjavsko-topniški boj. Naši sovražniki (Črnogorci) namreč imajo dobre naravne postojanke na gori Lovčen. Od začetka boja so pridno streljali, ali naša slavna in nepremagljiva trdnjava V... je tako dobro odgovarjala, da je bilo veselje. In tega boja se je vedno tudi udeleževala naša slavna mornarica z eno ali tudi več bojnimi ladjami. Kadar je ona posegla v boj, je bilo gromenje, kakor ob najhujši nevihti. Ali kako je pa še le bilo na Lovčenu! Dvignil se je oblak in strašno razdejanje je prišlo na našega sovražnega sosedu. Po nekaj tako dobro merjenih streljih je bil učinek tak, da je razneslo sovražniku topove in utrdbe, in naš sovražni sosed Nikolaj se je tako prestrašil, da si je nato privoščil več tednov spanja in počitka. Med tem počitkom in spanjem ga je večkrat potolažil njegov stric Francoz s kakšno pošiljativo živeža ali orožja. Po več tednih počitka se je Črnogorec zopet oglašil s svojimi topovi in prav razsrdil se je 19. in 20. oktobra. Tedaj je bilo gromenje topov najstrašnejše. Granate so frčale, kakor za stavo ali naše topništvo je sovražniku kmalu uničilo vse veselje do streljanja. Kajti naše trdnjave in vojne ladje so streljale tako izvrstno, da so mu na Lovčenu vse razbile. In od tedaj pa si naš sovražni sosed Miklavž privoščil pravecati zimski počitek, tuptam se še kaj oglasi, kar pa nima posebnega pomena. Tako tedaj teče kolo vojnega časa in marsikatera bridkost je že za nami. — Kar se tiče verske dolžnosti, če nam prikožnost dopušča, jo tudi radi izpolnimo. Tako smo se udeležili službe božje, ki se je vršila dne 9. decembra na prostem pod milim nebom. Sv. mašo nam je bral vojaški duhovnik. Pri sv. maši pa niso svirale orgle, kakor pri nas doma v župni cerkvi, ampak svirala je polkovna godba ob slavnega 22. pešpolka. Ko je godba zasvirala lepi naprev krasne slovenske pesmi „Pred stolom Tvoje milosti“, takrat so marsikomu zaigrale solze v očeh, kajti vsak se je čutil srečnega, da je bil pri sv. maši. Tako torej so potekali lepi dnevi in bližali so se lepi božični prazniki in je marsikateri mislil, da jih bo obhajal v krogu svojih dragih ali usoda hoče drugače. In tedaj ste se vi, dragi rojaki, namenili tudi nam narediti veselje in poslati ste nam različnih reči, da nas razveselite in potolazite v našem vojnem življenju. Ali veliki železniški promet je ta darila tako zakasnil, da smo jih še le sedaj pred nekaj dnevi dobili. Toraj nam dolžnost nalaga, da se vsem gg. garovalcem v domovini tem potom najiskrenejše zahvalimo. Na veselo svidenje! Pozdrav Sempaveljanec in sploh vsem Slovincem in bratcem „Slov. Gospodarja“. Mnogo pozdravov Vam pošiljajo iz južnega bojišča ob krasni Adriji: Filip Skok, Ant. Skorjanec, Sanein Ivan, Matija Mlinarič, Miha Brumer in Anton Dobovičnik.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 17. februarja.

Rusom se je njih novejši vojni načrt popolnoma izjavil; zamišljen je bil dobro, pa izvesti ga niso mogli. Ruski vojskovođa so svojo armado tako razpostavili, da bi ista v Izhodni Prusiji, na desnem bregu Visle in v Bukovini obšla nemško, oziroma avstrijsko armado. Rusi so tudi računali na to, da bodo pri Dukli preklali avstrijsko bojno črto in udrli na Ogrsko proti Budimpešti. A prišlo je drugače. Rusi so obračali, Avstrijci in Nemci pa so obrnili.

V Bukovini, kjer imajo Rusi zbranih kakih 50.000 mož, je avstrijsko orožje zadnji čas imelo izvanredno lepe uspehe. Naše čete so zasedle mesti Sereth in Radauć in se dan za dnevom vedno bolj bližajo glavnemu bukovinskemu mestu Černovici. Rusi stojijo sedaj ob reki Pruth v severni polovici Bukovine.

V južno-izhodni Galiciji tudi krepko prodiramo. Avstrijske čete, ki so udrle čez prelaz Jablonica v Galicijo, so ob reki Pruth prišle do mesta Delatyn ter mesto in višine na severno-izhodni strani mesta iztrgale iz ruskih rok. Istotako smo tudi zasedli mesto Nadvorna, ki leži južno od Stanislava. Del naših izhodnogaliških čet pa stoji pred mestom Kolomea, katero so menda Rusi že izpraznili.

Središče naših karpatskih čet se uspešno bori na gališki strani prelazov. Vyskov in Užok. Preko Vyskova prodiramo proti mestu Stryj, pri Užoku pa proti Turkiji in Samborju (južno-izhodno od Przemysla).

Najhujši boji na karpatski črti se vršijo pri prelazu Lupkov in Dukla. Ob Dukli stojijo tudi naši **slovenski fantje**, ki so se tako izkazali, da so bili od samega vojskovodje nadvojvode Friderika javno pohvaljeni. Duklo bi Rusi radi obdržali na vsak način, ker se niso popolnoma opustili svojih starih želj po Ogrski; zato mečejo v to ozemlje vedno nove sile. Rusi so izgubili samo pri Dukli v zadnjem tednu okrog **50.000 padlih in ranjenih**, nad **30.000 Rusov** pa je na cel karpatski črti prišlo v avstrijsko ujetništvo.

Rusi so Przemysl zopet začeli močno obstreljevati, pa brez posebnega uspeha. Ob Dunajcu in Nidini nobene večje spremembe.

Pred Varšavo si je nemška armada z zavzetjem dveh važnih postojank Humina in Borz y m o v a dosegla velik uspeh. Nemška armada stoji sedaj tako blizu pred Varšavo, da rabi samo dva dnevna marša do prvih predvaršavskih utrdb.

V Izhodni Prusiji se je ruski obkoljevalni načrt pri Mazovskih jezerih nenadoma ponesečil. Pri mestih Lyck, Stallupönen in Eydt k h u n e n so Nemci porazili Ruse in jih nad 26.000 ujetih. Tako je torej bilo najskrajnejše des o in najskrajnejše levo rusko krilo vrženo nazaj in Rusi bodo morali misliti na nov vojni načrt in novo razvrstitev armad.

Na desnem bregu Visle, kjer so Rusi pri Mlavi in Siepreu hoteli obiti nemško armado, so napravili. Nemci protinapad in so zasedli mesto Siepre.

Naše prodiranje v Bukovini.

V Bukovini avstrijske čete stalno napredujejo. Zasedle so mesto Sereth in ves gornji del doline reke Sereth. Kakor poroča dne 16. februarja madžarski list „Pesti Naplo“, se nahajajo avstrijske čete samo dva dnevna marša pred glavnim bukovinskim mestom Černovici. Prodiranje je otežkočeno vsled grozno slabih cest. Dne 15. februarja so naši prekoparčili reko Sereth in so pogнали Ruse proti reki Pruth. (Reka Pruth izvira na Karpatih na Črni gori južno-izhodno od prelaza Jablonica in teče mimo Černovic.) Rusi so napravili protinapad, a so bili odbiti.

Naše zmage v južno-izhodni Galiciji.

V južno-izhodnem delu Galicije je prodrla avstrijska armada iz ogrskega mesta Körösmező čez karpatski prelaz Jablonica v Galicijo ter je došla v ozemlje izhodno-galiških mest Kolomea-Delatyn-Nadvorna, ki ležijo v zahodni smeri od glavnega bukovinskega mesta Černovic ali južno-izhodno od Lvova. Dne 13. februarja so se Avstrijci pokostili mesta Delatyn in višin na severni strani mesta. V nedeljo dne 14. februarja pa se je našim četam posrečilo, da so vrgle Ruse iz mesta Nadvorna. Sovražnik se je moral umakniti proti mestu Stanislav. Pri Nadvorni je važno železniško križišče.

Ob Dukli Rusi izgubili okrog 50.000 mož.

Ob prelazu Dukla, kjer imajo Rusi zasedene nekatere važne postojanke in kjer je bilo zadnje tri tedne pozorišče izredno krvavih bojev, so pričeli Avstrijci z napadalnim prodiranjem. Uspeh se je takoj pokazal. Rusi so imeli že pri prvih avstrijskih naskokih velikanske izgube. Budimpeštarski list „Pester Lloyd“ poroča dne 15. februarja, da so bili Rusi samo pri enem napadu, ki so ga podvzeli naši polki pred tremi dnevi na ruske postojanke v ozki dolinici, strašno poraženi. Naše čete so prisilile sovražnika, da se je umaknil ter je pustil na bojišču **1200 mrtličev**, katere ni mogel več proč spraviti ali pokopati. Na kraju, kjer se je vršila bitka, pokrivajo ruski mrtlič na debelo ozko dolino.

Skupne izgube, ki jih je imel sovražnik v bojih ob Dukli v zadnjih dneh, se računajo najmanj na **50.000 mrtvih in ranjenih**. Če se pomisli, da so imeli Rusi samo v tem majhnem ozemlju (ob Dukli) tako velikanske izgube, lahko pojмимо, kako ogromne morajo biti celotne sovražnikove izgube na celi obširni karpatski bojni črti. Radi teh, skoro nepreglednih izgub in velikega napora so Rusi prenehali z napadalnim prodiranjem in so se morali umakniti s svojih postojank v Karpatih.

Dvaindvajset napadov eden dan.

Rusko uradno poročilo o bitki pri Dukli dne 7. februarja pravi, da so Avstrijci ta dan napadli ruske postojanke pri vasi Koziewska pri Dukli nič manj nego 22krat.

Rusi zopet napadajo Przemysl.

Vojni poročevalec italijanskega lista „Secolo“ brzojavlja dne 15. februarja iz Petrograda: „Zadnje dni je bila trdnjava Przemysl izpostavljena težki preizkušnji. Ruska težka oblegovalna artilerija je jo zelo hudo obstreljevala. Uspehi obstreljevanja še niso znani.“

Povodenj pred Varšavo.

Nemška Hindenburgova armada s pomočjo Avstrijcev vedno bolj zožuje ozemlje med Varšavo in nemško-avstrijsko bojno črto. Napadalno prodiranje Nemcev in Avstrijcev na Rusko-Poljskem je napolnilo Ruse z velikimi skrbmi. Velik ruski list „Novoje Vremja“ piše dne 15. februarja: „Usmiljeni Bog, vendar ne odkloni našim (ruskim) hrabrim junakom svoje pomoči. Strašni, viharju podobni sovražni napad se je pričel, ki bo mogoče poslednji v tej vojski. Kakor velikanska povodenj ali ogromna jata kobilic so se razile nemške čete čez ozemlje zahodne Rusije in prodirajo z velikansko silo naprej. Pri razvrtju take napadalne sile je lahko mogoče, da ruske čete ne morejo ustavljati, temveč bodo vržene nazaj“. List končuje z besedami: „Bog bodi našim junakom milostljiv“.

50.000 Rusov ujetih.

Berolin, 17. februarja.

Po devetdnevni zimski bitki v ozemlju Mazovskih jezer je bila deseta ruska armada vržena čez mejo Izhodne Prusije in končno po skoro popolni obkolitvi uničujoče pobita. Sovražnik je imel velike izgube. Število ujetih Rusov je gotovo več kot 50.000! Nemci so uplenili več kot 40 topov, 60 strojnih pušk, in nepregledno množino vojnih potrebščin.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 17. februarja.

Boji na kopnem, na morju, pod morjem in pa v zraku označujejo borbo med Nemčijo, Anglijo in Francijo. Dne 12. t. m. je napravilo 34 angleških zrakoplovcev napad na belgijsko morsko obal z namenom, da bi poizvedli za pristanišče, kjer se skrivajo nemški podmorski čolni in ga porušili. Pri tem napadu so vrgli več bomb na razne belgijske kraje, toda te bombe niso napravile Nemcem v vojaškem oziru nobene posebne škode. Napad angleških zrakoplovcev ni torej dosegel zaželenega uspeha. Angleške vojne ladje so zadnje dni opetovano priplule pred belgijsko morsko obal in silno obstreljevale nemške utrdbe in obrežne baterije pri Ostendu, Zeebrügge in Westendu. V Argonih se pa vrše neprestani boji za strelske jarke. Nemci so napravili proti trdnjavi Verdun takó silen sunek, da je trdnjava močno ogrožena. Nemški zrakoplovci so vrgli na trdnjavo čez 100 bomb. Ker se ruski vojni načrt proti Nemcem in Avstrijcem ni posrečil, začnajo angleški vojni strokovnjaki misliti na nov vojni načrt (Anglije in Francije). Če bi Rusi prišli v nevaren položaj, bodo Angleži in Francozi začeli z napadom na nemško bojno črto z vso silo, da odvrnejo nemški pritisk na rusko bojno črto. Rusi venomer pritegujejo velikanska ojačenja na nemško-rusko bojišče. Istočasno prihajajo vedno nova ojačenja iz Anglije in prekomorskih dežel na francosko bojišče. Dejstvo, da je najel tropsporazum (Anglija, Francija in Rusija) skupno velikansko vojsko posojilo v znesku 20 milijard kron, ter da pošilja tudi Nemčija venomer velikanske čete na belgijsko-francosko bojišče, spričuje, da se bo grozna borba nadaljevala s pomnoženo silo.

Amerika opominja Nemčijo in Anglijo.

Z današnjim dnevom se začnjo izvršitev napovedi nemškega admiralnega štaba, ki je Severno morje, morsko ožino med Anglijo in Francijo in Irsko morje proglasil kot vojno torišče in zapretil, da bo s svojimi podmorskimi čolni od 18. februarja naprej potopil vsako angleško trgovsko ladjo. Ker pa Angleži kaj radi izrabljajo zastave nepristranskih, torej ne se vojskujočih držav, je Nemčija napovedala, da ista usoda kot angleške tudi lahko zadene ladje nepristranskih držav.

Tako je torej nastala tudi za trgovske ladje nepristranskih držav velika nevarnost. Združene države Severne Amerike so vsled tega izročile Nemčiji spomenico, v kateri jo opominjajo, da ima Nemčija sicer pravico, da njene vojne ladje preiščejo na morju ladje nepristranskih držav, ali ne vozijo prepovedano

blago, nimajo pa pravice, da bi jih kar enostavno — napadle in uničile. Ob enem Združene države Severne Amerike opominjajo Nemčijo, naj dobro premisli, kakšne posledice bi nastale za razmerje med Združenimi državami in Nemčijo, če bi nemške pomorske vojne sile napadle ali uničile kakšno trgovsko ladjo Združenih držav in povzročile smrt le enega ameriškega državljanca. Če bi se zgodilo kaj takega, bi bila vlada Združenih držav prisiljena, da bi storila za to odgovorno nemško vlado.

Istočasno, kakor Nemčiji, so Združene države poslale tudi Angliji opomnico, v kateri se Anglija svari pred splošnim izrabljanjem zastav nepristranskih držav. Vlada Združenih držav je v velikih skrbih, če bodo angleške ladje izrabljale ameriško zastavo. Če bi zavoljo take izrabe tudi ameriške ladje postale žrtev nemških napadov, bi v tem slučaju tudi angleška vlada bila odgovorna za izgubo življenja ali premoženja podanikov Združenih držav, severoameriških.

Nemška vlada je na opomnico Združenih držav odgovorila, da bo vprašanje o napovedanih napadih na angleške trgovske ladje vnovič preudarila, ako Anglija ne bo ovirala čovoza živil za prebivalstvo Nemčije, ki ne pripada armadi in vojni mornarici.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 17. februarja.

Pozornost vzbuja vest, ki je došla iz Aten, da Turki utrjujejo pod vodstvom nemških častnikov maloazijsko obalo Egejskem morju nasproti otokoma Kijos in Mitilene. Nekateri mislijo, da se Turki tukaj hočejo zavarovati zoper Italijo, katere utrjuje otok Rodos in zbira na istem številne svoje čete.

Na Kavkazu so se zadnji čas vršile samo le manjše praske.

V turško črnomorsko pristanišče Trapecunt so 11. t. m. udrle ruske torpedovke in so obstreljevale severoameriški parnik „Vašington“ tako močno, da se je potopil. Nato so torpedovke še obstreljevale mesto in razrušile nekaj hiš.

V Egiptu so bili nekaki poizkusni boji ob Sueskem prekopu med Angleži in Turki, ki so na nekem kraju prekoračili prekop, da poizvedujejo o angleških obrambnih prireditvah. Angleška poročila pravijo, da so bili po triurnem boju Turki pognani z izhodnega brega, katerega so bili poprej že na nekaterih krajih prekoračili. — Turki sultan Mehmed Rešad je v posebnem oklicu pozval prebivalstvo v Egiptu, naj se pridruži vojski zoper tuje-Angleže in tako osvobodijo domovino tujega upliva. — Francozi so poslali nekaj svojih čet Angležem na pomoč, da se jim tako izkažejo hvalne za pomoč proti Nemcem.

V Mezopotamiji se je dne 12. t. m. vršil precejšen spopad med Angleži in Turki pri mestu Korna. Turki so Angleže porazili in jim odvzeli 500 velblodov.

Domača in zunanja politika.

Uspeh papeževega posredovanja.

Sv. Oče Benedikt XV. je s svojimi neumornimi mirovnimi težnjami vendar dosegel, da se bodo oni vojni ujetniki, ki so nesposobni za nadaljno bojevanje, med vojskujočimi se državami izmenjali. Prva taka izmenjava se je začela vršiti med Nemčijo, Francijo-Anglijo že dne 15. in 16. t. m. V nizozemsko pristanišče Vlissingen so dne 16. februarja pripeljali 100 nemških vojnih ujetnikov iz Anglije. Ujetnike pa spremlja obje Rudečega križa. Iz Vlissingena bodo oproščeni ujetniki z vlakom odpeljani v Nemčijo. Angleški ujetniki, ki se bodo še menjali, se zbirajo v Lingenu blizu nizozemske meje, oziroma v Lütichu. Francoski ujetniki pa se zbirajo v Konstanci ob Bodenskem jezeru, odkoder bodo odposlani v domovino.

Upad Albancev v Srbijo.

Iz Niša v Srbiji se poroča: Dne 15. t. m. so prekoračile številne albanske čete srbsko mejo v pokrajini Prizren. Ker so bile albanske čete mnogo številnejše, kakor srbske, so se morale poslednje, kakor tudi vse srbske oblasti iz dotičnih krajev umakniti. Albanci prodirajo v smeri Zapod—Topoljeno—Glavočnica in so razdrli na več mestih brzojavne in telefonske zveze. Dosedaj so zasedli sledeča mesta in kraje: Zapod, Topoljeno, Glavočnica, Vrbnica, Djuri, Vraniš, Krstac in še več drugih. Na srbski strani je bilo 100 mož ranjenih, oziroma mrtvih, med njimi dva častnika. Prodiranje Albancev v srbsko ozemlje se vrši v vedno večjem številu.

Spor me Japonsko in Kitajsko.

Japonska je začela prav oblastno nastopati proti Kitajski. Japonska vlada je stavila Kitajski zahteve, ki jih poslednja skoro gotovo ne bo mogla kar mirno sprejeti. Japonska zahteva: Kitajska ne sme dati nobenega dela obrežja in nobenega otoka v najem ka-

ki tuji državi. V izhodni Mongoliji ima izključno pravico do rudnikov Japonska, ki bo gradila železnice, ali pa dala pravico za zgradbo. Japonski bi naj Kitajska podaljšala najemniško pogodbo glede Port Arurja in železnice Saitung-Mukden na 99 let. Nadalje zahteva Japonska, naj se ji prizna najemniško pravico čez pokrajino Kiao-čou, katero so letos Japonci odvzeli Nemcem. Japonci tudi hočejo, da pristane Kitajska na to, da bi japonski častniki vežbali kitajsko armado, da bi se sprejeli v kitajsko finančno in prometno upravo japonski svetovalci in da bi se v kitajskih šolah, kjer se podučuje tuje jezike, sprejel tudi japonski jezik.

Drzne japonske zahteve so vzbudile na Kitajskem nemalo razburjenje. Neko rusko poročilo pravi, da se Kitajska ni dala točnega odgovora Japonski, a je že sedaj izjavila, da so japonske zahteve glede japonskih vojaških vežbalcev in japonskih svetovalcev pri vladi nesprejemljive. Nemalo razburjenje pred grozečim resnim sporom med Japonsko in Kitajsko je nastalo tudi v Angliji, Severni Ameriki in Rusiji. Posebno Anglija se boji resnega japonskega tekmeča.

Grozna nesreča v Brežicah.

5 oseb ubitih, 2 težko ranjeni.

Iz Brežic se nam piše: V ponedeljek, dne 15. februarja se je dogodila tukaj grozna nezgoda. Gosp. Volčaršek, gostilničar na kolodvoru, je imel lastno plinovo razsvetljavo, katero je povzročal karbid, ki je bil shranjen pod hišo v klet. Vsed vel kanske povodnji je prišla voda tudi v klet, kjer je bil shranjen karbid, radi česar so se razvili po celi kleti močni plini. Danes zjutraj ob 4 na 5 uro je hotel hlapec, nevedeč, da je že voda prišla čez noč v klet, karbit spraviti na varno mesto. V ta namen je vzel luč in si svetil v klet. Ko odpre vrata, se naenkrat vname ves plin, vsled česar je nastala grozna eksplozija (razpok). Razrušena je bila cela stavba nad kletjo z velikim poškom, ki se je slišal več ur daleč. Ubitih je bilo pet oseb, ki so večinoma še spali. Med temi je g. Volčaršek, žena, hčerka, ena rejenka in hlapec. Mater g. Volčarškega in še eno osebo s težko ranjeni odpeljali v bolnišnico. Mrtve so ob 8. uri izkopali izpod razvalin in jih zapelali na pokopališče. Sin g. Volčarškega se nahaja na bojišču.

* * *

Iz Brežic se nam še k goraji nesreči pred sklepom urednišva poroča:

Hlapec, ki je šel s prižgano svetilko v klet, se zove Martin Lapuh. Mitišica: gostilničar g. Volčaršek, njegova žena, njuna 19 letna hčerka, 16 letna rejenka Marija Zlobč in hlapec Lapuh. Poškodovane so še 4 osebe: 2 tuča, natakarica in stara gostilničarova mati, ki se bori s smrtjo. V okoliščini vse sipe popokale. Pokanje je slišal 2 uri daleč. Volčarškova roditelja je bila daleč okoli na dojem glasu in povsod priljubljena. Možeje bil občinski odbornik in ud krajnega šolskega sveta. Na pekelčno sredo se je vršil pogreb žrtve. Pet krst so pogrebi zaporedoma resli na pokopališče. Tako žlahtnega prizora v Brežicah že dolgo ni bilo. Nočno okoli bilo suho, ko so položili vseh pet nesreč čez v skupen grob. Bog daj nesreče čem več i miru in pokoji!

20.000

V zadnjem trenutku pred zaključkom uredništva nam je uradništvo sporočilo izredno veselo vest. — Današnja številka „Slovenskega Gospodarja“ se tiska že v 20.000 izvedih. Več o tem prihodnje!

Razne novice.

Duhovniška vest. Č. g. Jožef Pinter, kaplan v Celju, je imenovan e. kr. vojnim kuratom in odide takoj na severno bojišče.

* Č. g. Ignacij Brvar, kaplan pri Sv. Ilju pod Turjakom, je vpočel can kot vojni kurat v Gradec. Štiri njegovi bratje so že bili vsi v vojni službi. Izmed teh je eden (Anton) mrtve, drugi (Jožef) se pogreša. Janez je ranjen s strelom v glavo in France je bil ranjen in se zdravi v Gradcu.

* Iz pošte. Poštar Ivan Hötzl v Mislinji je na lastno prošnjo prestavljen v Hrastnik.

Iz učiteljske službe. Načelnik pri Sv. Rupertu v Slov. goricah Simon Ježovnik je stopil v stalni pokoj. Deželni šolski svet mu je ob tej priliki izrekel priznanje in zahvalo za njegovo mnogoletno in uspešno delovanje v učiteljski službi.

* **Vhod in ustoličenje novega celovškega škofa.** Heisterja se je vršil na jako slovesen način v godeljo dne 14. februarja v celovski stolni cerkvi. Novi škof je imel nagovor, v katerem je razpravljal o vzrokih sedanje vojske, njenih dobrih posledicah in o dolžnostih, ki jih imajo verniki v teh resnih časih.

* **Bivši krški (celovski) knezoškof dr. Kahn umrl.** V samostanu Tanzenberg na Koroškem je v ponedeljek dne 15. februarja predpoldne umrl po dolgi bolezni bivši krški knezoškof dr. Jožef Kahn. Sedanjí krški knezoškof dr. Adam Heister je podelil dr. Kahnu še dan pred smrtjo sv. zakramente za umirajočce. Nato pa so mu začele moči pešati. Dr. Kahn je bil

rojen l. 1839. V duhovnika je bil posvečen v Gradcu l. 1863. Za krškega škofa je bil imenovan l. 1887. L. 1909 se je na neki vožnji hudo ponesrečil in od tistega časa ni bil več zdrav. L. 1910 se je prostovoljno odpovedal škofiji. Pogreb se je vršil danes v Tanzenbergu. Rajni cerkveni knez je bil velik prijatelj in podpiratelj katoliškega tiska. Svetila mu večna luč!

* **Poljak izvoljen za generala jezuitov.** Za generala jezuitov je izvoljen Vladimir Ledochovski, ki izhaja iz avstrijske poljske grofovske rodovine, katere člani so služili kot komorniki in pobočniki pri avstrijskih nadvojvodah in kot častniki v avstrijski armadi. Neki taa častnik se je branil sprejeti dvoboja, nakar je bil odpuščen iz armade. Vojvoda Parmški ga je nato sprejel v svojo službo. — Rojen je bil grof Ledochovski dne 7. oktobra 1866 v Loosdorfu na Nižavstrijskem. Znani nekdanji nadškof na Poznanjskem in poznejši kardinal grof Ledochovski je bil njegov stric: njegova sestra je znana vrhovna voditeljica družbe sv. Petra Klaver za rešitev sužnjev. Leta 1889 je v Krakov vstopil v red jezuitov. Slovi kot izvrstni poljski pisatelj.

* **Cesar zaupa v bodočnost.** Z Dunaja poročajo: Cesar je sprejel v avdienci budimpeštanskega župana. Cesar se je o bodočnosti izrazil na upalno način. Razpoloženje cesarjevo je najboljšo, izgleda izvrstno.

* **Ime najmlajšega nadvojvode.** Dne 11. februarja je bil krščen sin prestolonaslednika nadvojvode Karla Franca Jožefa in nadvojvodinje Cite ter je dobil pri krstu imena: Robert, Karol, Ludovik, Maks, Mihael, Marija, Anton, Frage, Ferdinand, Josip, Oton, Hubert, Jurij, Pij, Ivan in Marko d'Aviano. Glavno ime Robert je dobil po svojem starem očetu, očetu svoje matere vojvodi Robertu Parmškem. — Krst se je vršil v gradu Schönbrunn ob navzočnosti cesarjevi in mnogih članov cesarske hiše. Krstna slovesnost je bila na cesarjevo željo radi sedanjih resnih časov zelo priprosta. Princea je krstil dvorni župnik dr. Seydl.

* **Novi davki.** Koncem februarja ali začetkom marca namerava upeljati vlada nekatere nove davke, ker so državni izdatki vsled vojne močno narastli. Govorilo se je tudi, da bo zemljiški davek za 15% višji kot sedaj (odpravil bi se pred leti dovoljeni popust) in da se na novo upelje vinski davek. Poročali smo že, da so naši poslanci v tem oziru posredovali. Te dni sta bila v isti zadevi dr. Šusteršič in dr. Korošec vnovič na Dunaju ter dobila prepričanje, da je njih posredovanje bilo uspešno.

* **Obdelovanje polja v pomladi.** Ker bo ravno letos potrebno, da kar največ obdelajo kmetje svoje polje, sta se obrnila poslanci dr. Korošec in dr. Verstovšek v imenu Kmečke Zveze z vlogo na ministrskega predsednika, vojnega in poljedelskega ministra s prošnjo, da po možnosti odpustijo spomladni črnovojniške na dopust, dokler ne oskrbijo setve in nujnega dela. V vlogi povdarjata, da ni mogoče ženam samim dovršiti vsega poljskega dela, ki se pa mora še bolj skrbno izvršiti kakor druga leta. V tej zadevi sta te dni osebno posredovala na Dunaju poslanca dr. Šusteršič in dr. Korošec.

* **Semena za setve.** Iz mnogih krajev se je javilo, da bo primanjkovalo semena za setve. Posl. dr. Korošec in dr. Verstovšek sta opozorila poljedelskega ministra in ministrskega predsednika na pomanjkanje semen in zahtevala, da skrbi poljedelsko ministrstvo, da dobijo kmetovalci po Zvezi gospodarskih združenj, kmetijski družbi in njenih podružnicah potrebna semena po primerni ceni.

* **Popis žita in moke.** V najbližjem času bodo uradno pooblašene osebe zapisovale, koliko žita in moke ima kdo. Vsakdo bo moral povedati resnico, sicer bi bil kaznovan. To povemo, da ne bo presenečenja, razburjenja in pozneje kazni. Vlada bo tudi določila, koliko sme katera družina obdržati žita in žitne moke; ostalo mora, seveda, proti plačilu, biti za pozneje na razpolago, da se uporabi tam, kjer je pomanjkanje. Danes, ko to pišemo, še vlada ni določila, koliko žita, oziroma moke bo za osebo ostalo v družini.

* **Berolinski list o slovenskih vojakih.** Vojni poročevalec lista „Berliner Tageblatt“ posebej omenja slovenskoštajerske fante v bojih pri Dukli. Graški nemški listi so poročili „Berliner Tagblatt“ spremeni v toliko, da so poročali samo o „nekem štajerskem polku.“ V istini pa stoji v berolinskem listu: „Proti večeru so vrli Spodnještajerci in Slovenci z naskokom zavzeli vas Bzarna.“ Nam spodnještajerskim Slovincem, ki smo morali začetkom vojske prestatí marsikatero sumničenje, je mnogo na tem, da ves svet izve o zanesljivosti, pogumnosti in domoljubnosti vrlih sinov slovenskega ljudstva!

* **Junaški 87. pešpolk.** Celjska „Deutsche W.“ piše: Od častnika 87. pešpolka na severnem bojišču smo prejeli te dni dopisnico, pisano dne 29. januarja, s sledečo vsebino: „Včeraj in danes je imel naš polk častna dneva. Ujeli smo 1 ruskega štabnega častnika, 1 najporočnika in 700 Rusov. Pri tem si je pridobil naš polk največje zasluge. Divizijo je jako pohvalil sam feldmaršal nadvojvoda Friderik.“ — Tudi celjska vahtarica izpoveda, da so naši slovenski fantje ne samo zvesti Avstriji, ampak tudi celi junaki.

* **Spoštujte svoj materni jezik!** Vojni kurat č. g. Fr. Zagoršak piše z dne 7. febr. med drugim: Spoštujte svoj materni jezik, katerega vedo tukaj ceniti celo drugi, da celo generali. Moral bi samo videti naše slovenske fante, kako hrabro se borijo in s kolikim zatajevanjem prenašajo gorje in najstrašnejše rane. Ubogi reveži, koliko trpijo.

Le en dan, ko bi bil tukaj, bi pač mnogo in marsikaj videl, česar ni v domovini. Danes ponoči je prišlo krog sto ranjencev. In kaj misliš? Ali kaj tožijo? Govoril sem z nekim fantom, ki mu je krogla zlomila nogo. Bil je vesel in se smejal, kakor bi šel na gostijo. Vprašal sem ga, če ga boli, on mi reče: „En malo že“. Takih slučajev bi ti lahko navedel mnogo. Dela je sedaj zelo veliko. Najbolje bi bilo, da bi bil noč in dan pri bolnikih. Treba je iti od postelje do postelje ter malo spregovoriti zdaj s tem, zdaj z onim, zdaj slovenski, zdaj nemški, zdaj poljski itd., dobro bi bilo, da bi znal vse jezike. Spet drugod je treba tolmačiti, dajati navodila strežnikom, kako naj ravna s tem, kako z onim, temu zopet zmenjati obvezo, a tudi nosil se ne sme vstrašiti duhovnik, ampak, če ni drugače, mora sam pomagati prenašati bolnike. In tako mi mine dan za dnevom, da sam ne vem kedaj. Res, lepa je služba vojnega kurača, a tudi težavna. Smo še vedno v Barti s svojo bolnišnico, kjer opravljamo pravo samaritansko službo. Zdrav sem ter sem popolnoma zadovoljen. Iskren pozdrav!

* **Vojni kurat č. g. Januš Golec** piše dne 13. februarja č. g. prof. dr. Hohnjeu: Hvala za poslano vrstico. Bil sem z ranjeno nogo 16 dni v bolnišnici, a sedaj sem zopet na bojnem polju. Dosedanje zveste „krvne sorodnike“ so mi neusmiljeno v bolnišnici zagali, a trdno upam, da si prikobim v najkrajšem času na stotine novih in svežih. Revmatizem me pa bo menda spremljal celo življenje. V času vojne sem seveda tudi zdatno napredoval v zabavljicah, ker sem zraven hrvaških in slovenskih se priučil še laških in madžarskih. Pozdrave vsem! Januš.

* **Vojni kurat č. g. Fr. Paulič** piše pištanskiemu župniku č. g. Rauterju: Velečastni gospod! Ruse je naš regiment zmagovalno pregnal iz Ogrske čez Užok z jako malimi izgubami. Bilo je samo okoli 30 ranjenih. Sedaj smo v Galiciji proti S. namenjeni in upamo, da v par tednih gledamo upošteveno srednjo Galicijo. Tukaj nas je mnogo; sami junaki so lačnejši. Što Bog da i sreča junačka, hočemo zmagati in če Bog i Marija pomože, nečemo umreti. Sneg do pasu, mraz hud, tako, da mnogo vojakov premrzne. Bog nas obvaruj dolge vojske! Pozdravljeni vsi!

* **V Boga in Marijo sem zaupal.** Jožef Čepin, pionir na severnem bojišču, piše svojemu očetu, kmetu Francu Čepin v Pištanju: Nikar ne žalujte preveč za menoj. Mi ne gre že toliko hudo in v nevarnosti tudi nismo. Zdaj smo bolj od zadaj. Od kraja je bilo bolj hudo, ko smo bili v ognju in so krogle mimo glave letale kakor muhe ali tako, kakor kadar najbolj toča gre. Ali jaz sem zaupal v Boga in Marijo, pa me ni nobena krogla zadela. Zaobljubil sem se k Mariji Pomagaj na Brezje, če še pridem zdrav domov. Pri nas je zdaj močno mrzlo, snega pa imamo veliko.

* **Naši junaki se vesele naših listov.** Transki vojak 87. pešpolka Alojz Stuheč, doma iz Stare-nove vasi na Murskem polju nam piše dne 12. februarja: Z velikim veseljem sem dge 10. svečana sprejel „Sl. Gosp.“ Zvečer smo djali svoje utrjene ude k počitku, ko prinese podčastnik pošto, oddaleč kliče že moje ime. Ko zagledam večji zavitek, skočim kvško in vidim res „Slov. Gospodarja“ in „Stražo“. Naenkrat ni bil v sobi nihče več zaspan, vsak bi bil rad imel en košček, da bi bral. Moji tovariši Vamperger iz kapeljske župnije vzame „Stražo“ in jo bere na glas, čez nekaj časa se je nabralo toliko poslušalcev, da je bila koča premajhna. Celo srečnega se počutim, ko prebiram Vaš list, ki me je kot prijatelj v življenju spremljal, kajti prebiram ga že od tistega časa, ko sem začel spoznavati svet. Mi smo sedaj v mestu. Mrzlo ni ravno preveč; sedaj je nekaj dni bilo bolj južno vreme. Naši slovenski vojak si se zmiraj hrabro vojskujejo, ne boje se zime, ne snega. Bog usliši Vaše in naše molitve, da bi se kmalu dosegla zmaga in sklenil pravičen mir, da se povrnemo k svojim dragim ženam in otročičem, ki nas že težko pričakujejo. Izročite še prisrčne pozdrave znancom in prijateljem.

* **Živi pokopani od sovražne granate.** Slovenski vojak Rado Polak, doma iz Slova gorice, piše iz severnega bojišča: Predragi stariši! Komaj pridem enkrat do tega, da Vam poročam par vrstice. Ležali smo nekega dne v okopih. Granate, šrapneli in puškine krogle so silovito žvižgale. Bilo je, kakor bi mislil biti sodni dan. Jaz in dva druga smo ležali ob robu jarka. Naenkrat prižvižga sovražna granata in ni še minilo par sekund in bili smo vsi trije meter pod zemljo. Granata je namreč vrgla na nas ogromno plast prsti. Tisti, ki je bil poleg mene, reče: „Gospod korporal, sedaj bom pa vsi mrtvi“. Nekaj časa smo rili kakor krti, potem pa smo utihnili in se umirili. Čez kake četiri ure so nas pionirji odkopali. Naš g. stotnik je vprašal, koliko je mrtvih. Hvala Bogu in Mariji, ostali smo vsi zdravi! Na tisto mesto, kjer smo bili zakopani, je padel pozneje šrapnel, toraj bi bili itak mrtvi. Obvarovala nas je toraj res Devica Marija. Ko bom imel priliko, Vam poročam kaj več. Sedaj Vas pa iskreno pozdravlja Vaš Radko.

* **„Prleki“ na bojišču se zahvaljujejo.** Dragotin Novak, četovodja na severnem bojišču, nam piše: Dobil sem na bojišču dopisnico s sledečim besedilom: Vam in Vašim vrlim „Prlekom“ in tovarišem na bojnem polju želimo mnogo častnih činov. Željno čitamo Vaše dopise v „Slov. Gospodarju“. Srčno želimo, da bi se vsi slovenski in „prleški“ junaki skoraj ovenčani z vencem zmage zdravi vrnili v ljubo slovensko domovino! Srčno pozdravljamo! „Pohorske“. — Hvala za pozdrav iz domovine. Mi svojo nalogo vestno in zvesto vršimo, Slovenci smo ožje

in fantje stojimo trdno kot skala v trpkem in krvavem boju za blagor domovine. Domačini! V gorečih molitvah se nas pridno spominjajte. Obračajte se posebno do Marije, naše nebeske pomočnice, da bomo voljno prenašali nepopisne težave te strašne vojske v hudi zimi v neprestani toči krogel in šrapnelov! — D. N., četovodja pri generalnem divizijskem štabu 28, vojna pošta 73.

* **Zgled vzornega mladeniča.** V vurburški župniji je bil fant, ki je bil vzor vseh mladeničev. Naj omenim samo toliko, v kolikor sem sam pričel njegove vrline. V pretečenem letu, ko je prišlo povelje od presvitlega cesarja: Vsi pod orožje, se je naš ljubi Janeček, kakor povsod pokoren sin in Bogu vdan z veliko spoštlivostjo odzval temu klicu. Že prej miroljuben in pobožen, je sedaj bila prva skrb njegova za krepčanje duše. Za časa bivanja v Mariboru, kjer je pričakoval povelja, da odrine na bojišče, je redno dan na dan zahajal v Alojzovo cerkev ali v cerkev Matere milosti, kjer si je prosil pomoči in krepčila za težave in bridkosti, katere nudi vojska. Med tem časom od 1. do 25. avgusta je obiskal večkrat svojo hišo. Ali naš ljubi Janeček ni govoril ničesar rajši, kakor o Bogu in preb. Devici Mariji, katero si je izvolil za svojo mater. Dan pred odhodom v Galicijo me je še slednjikrat obiskal. Pri slovesu je pa omenil, da je bil predpoldan v cerkvi Matere milosti in da je tam kaj opravil svojo pobožnost in se priporočil vsemogočnim zavetnicam. Pri tej priliki se je pritoževal: „Svojo človeško mater sem že zapustil in sedaj se moram nadzemska mater Marijo“. V mislih je imel namreč podobo Matere milosti. Dne 20. avgusta je pa torej naš Janeček odšel na severno bojišče. Od tam je še pisal dvakrat in poslednje njegovo pismo je bilo od dne 27. septembra, a vsakokrat se nam je priporočal v molitev. Zato ga je Marija, njegova posebna zaščitnica, po kratkih težavah sprejela v svet raj. Po poročilu vojnega kurata č. g. Skofiča je padel moj ljubi brat naš Janeček dne 9. septembra. Služil je Bogu in Mariji, cesarju in domovini zvesto, plačilo za to pa je prejel po kratkih težavah in trpljenju. Mladina preljuba, tega mladeniča si predstavi za zgled! Pobožni življenje pelje v lahko in srečno smrt. Tebi, ljubi brat, naš Janeček, pa bodi tui zemljica lahka! „V miru počivaj, sladko pri Mariji s ivaj!“ — Brat Josip na Vočelah pri Sv. Petru nize Maribora.

* **Servus, mi se že poznamo!** Ko je neki avstrijski jolk trčil ob rusko gardo, s katero se je že boril pri Ivangorodu, so med nasokočkom Rusi klicali našim vojakom: „Servus, mi se že poznamo!“

* **Pustne dni strašen bojni ples.** F. B. iz Sv. Lovrenca na Dr. p., k suži pri poljskih lovcih, piše g. kaplanu z dne 9. febr.: Velečastni! Veliko pozdravov Vam pošiljam iz tega strašnega bojnega polja. Sporočam Vam, da se tukaj zadnje pustne dni godi strašen bojni ples, kakršnega še svet ni videl. Vsak dan nas ruska premoč napada in mi jo krepko odbijamo; med strašim ognjem ruskih krogel moramo večkrat z bajonetom nastopiti. Bijemo se kakor levi za našo ljubo domovino in sivolasega svitega cesarja. Na več krajih se sliši zmiraj vpitje in kričanje naših in ruskih ranjencev ter umirajočih slovenskih vojakov, ki jim žal bog ne moremo pomagati. Jaz moram sedaj že drugič biti na tem bojišču in zmrati huiše se tukaj godi. Lakote, hvala Bogu, ne trjam. Vas pozdravlja udani F. B.

* **Zakaj se jokali?** Na Belo pri Kranju je prišel kot prvi izmed vojakov domov ranjenec po — bergljah. Nič ni pisal, kdaj da pride; domači ga niso še pričakovali, noč ga je prinesla, ravno ko so domači večerjali. Stopil je v hišo in obstal med vratmi. Obstal je med vratmi in zaplaskal kot otrok. Takrat pa je zajokala cela hiša: žena, otroci in posli. To je bil sree pretrgajoč plač, ki ga ni bilo mogoče kmalu pomiriti. Ko se je pa polegel, so si najprvo povedali, zakaj so jokali. Mož je rekel, da se zato ni zamogel zdržati solz, ker je prišel domov, ker je mislil, da ne bo nikoli več. Žena pa je povedala, da je jokala zato, ker ga je zagledala živega, ker je tudi mislila, da ne bo nikoli več. In pa za to, ker je prišel po — bergljah. Ampak tudi to se bo preneslo, samo da je zopet doma!

* **To bo najhujše!** V eni izmed ljubljanskih vojaških bolnišnic leži mlad fant, edini sin močnega posestnika na Kranjskem. V Galiciji je bil ranjen v roko, katero so mu morali odrezati v komolecu. Sedaj čaka, da mu napravijo novo iz mavca. Oče in mati vesta samo, da je sin ranjen. Pogosto jima piše — z levico — in ju tolaži, da ni nič hudega. Prej noče iti domov, nego da dobi roko iz mavca, da se ne bosta oče in mati preveč prestrašila. „To bo najhujše, kar sem moral prestopiti, ko jima bom moral povedati, da mi manjka roka“, tako pripoveduje fant. „Kaj porečejo moja mati, kako se bodo prestrašili oče! Počasi jih bom pripravil na to. Edini sin in veliko posestvo imamo, točja kaj bo posestvo z gospodarjem brez — roke!“ In fant se zamisli, v njegovih očeh pa se kaže žalost, ko sluti v svojem srečnem neizmerno žalost očeta in matere, ko bosta izvedela resnico. — To bo najhujše!

* **V ruskem ujetništvu.** Od srede avgusta pogrešani enoletni prostovoljec Maks Kos iz Arclina pri Vojniku se je znašel. Bil je v Galiciji ujet ter je sedaj v Petropavlovsku, guberniji Akmlinska v Sibiriji, odkoder so stariši dne 14. februarja dobili pismo.

* **Vojni ujetnik-Francoz od nemškega škofa posvečen za duhovnika.** Dne 22. januarja je avgsburški škof dr. Lingg prišel v mesto Lechfeld, kjer se nahajajo francoski vojni ujetniki. Tukaj je škof posvetil v duhovnika francoskega ujetnika Ivana Regnera, ka-

teri je bil v domovini že posvečen v diakona, a je bil v vojski od Nemcev ujet. Nekemu drugemu francoskemu vojaku je škof dr. Lingg podelil zakrament sv. birme, ko ga je bil poprej (dne 8. januarja) tudi krstil, zakaj ni še bil krščen. Veliko število Francozov-ujetnikov je prisostvovalo svetim obredom.

* **Francoški vojaki so tudi pobožni.** V francoski armadi je zavlada v sedanji vojski taka želja po nabožnih svetinjah in škapulirjih, da so iste že vojnim kuratom nazadnje popolnoma zmanjkale. Marsikateri vojaški duhovnik je bil prisiljen, da se obrnil na verne in pobožne Francoze, da mu isti pošljejo več nabožnih svetinj in škapulirjev na bojišče.

* **Usmiljena sestra brez rok.** V Mannheimu na Nemskem je vstopil v vlak častnik s šopkom podarjenih cvetlic v roki. Takoj je opazil neko usmiljeno sestro, ki je sedela v istem oddelku in je imela na prsih pripet železni zaslužni križec. Častnik se spoštljivo približa usmiljenki, da bi ji izročil šopek cvetlic. Toda osupnilo ga je, ko je opazil, da usmiljenka ne seže po šopku. Sestra, ki je spremljala usmiljenko, je povedala častniku, da je z železnim križcem odlikovana usmiljenka izgubila pri izvrševanju svojega požrtvovalnega poklica na bojišču obe roki. Od vseh usmiljenk, ki so obvezavale ranjence na bojišču, je ostala le samo ona pri življenju. Odlikovana usmiljenka je prestala grozne bolečine. Ta žalostna povest je napravila na vse navzoče v železniškem vozu tako globok utis, da ni mogel delj časa nihče izpregovoriti nobene besedice. Dogodek jim bo ostal v živem spominu vse življenje.

* **Cez 10.000 usmiljenih sester na bojiščih.** Občudovanja vredne junakinje krščanske usmiljenosti — usmiljene sestre — so se takoj, ko je izbruhnila svetovna vojska, prostovoljno ponudile, da pridejo na pomoč ubogim in obnemoglim ranjencem na bojišču. Od 35.000 usmiljenih sester iz reda sv. Vincencija Pavlanskega se jih je čez 10.000 oglasilo, da v resnici pokažejo to, kar vedno izpovedujejo, krščansko usmiljenost napram trpečim. In to so one nevarne osebe, katere so razne brezbožne vlade iztirale in jim odvzele skoro vsa sredstva za življenje! Sedaj so usmiljenke zavzele svoja mesta, da pokažejo, kakšno je krščansko maščevanje nad sovražniki. Njihovo maščevanje je nežna, materinska skrb, s katero olajšujejo strašne bolečine ubogim ranjencem.

* **Koliko francoskih duhovnikov je že umrlo v vojski?** Dosedaj je francoskih duhovnikov v vojski umrlo že čez 2000. Med temi je tudi nekoliko redovnikov. Francoska prostozidarska (liberalna) vlada je do segla čisto nasprotno, kakor je nameravala, ko je do ločila, da morajo tudi francoski duhovniki it pod orožje. Mislila je, da bodo duhovniki in bogoslovci izgubili v vojski svoj poklic. A ravno nasprotno! Razuzdano življenje njih vojnih tovarišev jih v njih poklicu še bolj utrjuje. Duhovniki se izmed vseh vojakov v vojski po hrabrosti najbolj odlikujejo. Druge bojevnike s svojim zgledom hrabrijajo in jim ob času smrti delijo svete zakramente.

* **Povodnji v Italiji.** V Gornji Italiji je padlo toliko snega, kakor že več let ne pomnijo. V sled južnega vremena se je pa začel sneg taliti in nastale so tako silne povodnji v Gornji Italiji, da je pretrgana na več mestih brzojavna in železniška zveza. Škoda, ki jo povzročajo povodnji, je ogromna.

* **Pegasti legar.** V dobi od 7. do 13. februarja je bilo v totranski državni polovici javljenih 316 slučajev pegastega legarja in sicer po 2 slučaja v Celju, Gradcu in Oberwölzu, 228 slučajev v ujetniškem taboru v Thalerhofu, 15 slučajev v Knittelfeldu, 28 slučajev v Smihelu na Gornjem Štajerskem, po en slučaj v Wagni pri Lipnici, Köflachu in v Angeru pri Feldbachu. Razven slučaja v Celju se gre za osebe, ki so prišle z bojišča.

* **Kdaj in kje sejmo zgodno zelenjad?** Pripravite, kakor hitro dopusti vreme, najboljše zavetne in solčne prostore za pridelovanje zgodnje zelenjade! Domači vrtovi, solčno in zavetno ležeče njive z lahko zagnojeno zemljo in sploh vsak prostorček, ki ima ugodno lego in dobro zemljo, je primeren v ta namen. Pripraviti je treba gnoj sedaj pozimi na mesto, da bo šlo obdelovanje čimprej od rok. In ko nastopijo meseca februarja in marca ugodni dnevi, nemudoma obdelajte in pripravite zemljo za zgodno setev. Za nas je važen zgoden pridelek. Hitro pa raste zelenjad le tedaj, ako je zemlja dovolj gorka, dovolj vlažna in dobro pognojena. Za povoljen uspeh je tedaj pred vsem važno, da izberemo najboljše prostore, bodisi glede lege in zemlje. Kdor hoče pridelati prav zgodnjo zelenjad, naj seje prvo solato, kolerabe in zgodnje zelje na kakem zavetnem prisojnim mestu ob južnem zidu, ali pa še bolje v pravilno pripravljen gnoj (gorko gredo) že koncem februarja. Za silo nam tudi dobro služi kak zaboj, ki ga potopimo v zemljo, napolnimo s prstjo in pokrijemo s kakim oknom. Tako si na razne načine z malim trudom in malo pazljivostjo vzgojimo prav zgodnje sadike, ki jih potem ko so dovolj razvite in dobro urejene, presadimo na prosto. Pri tej priliki bi še posebno opozoril na gredice ob južnih stenah. Na takih ugodnih prostorih se dajo tudi brez oken vzgojiti zgodnje sadike, ako setev ob mrzlih nočeh primerno pokrivamo in jo zalivamo samo ob lepih dneh, in sicer le dopoldne in pa z malo pogreto prestaro vodo. Mrzla studenčnica je že sama ob sebi jako neugodna za zalivanje. Ako pa zalivamo z njo proti večeru, je pa kakor strup za nežne rastline. Tudi v primernih zabojčkih, ki jih imamo na oknih v sobi, se da za silo vzgojiti nekaj sadik. Razen kolerabe, zgodnjega zelja in deloma solate sejmo vse našete zelenjadne rastline kar naravn-

nost na stalno mesto in jih nikoli ne presajamo. Najprej pride na vrsto korenje in bob. Potem po vrsti spinača, repa, solata in grah. Proti koncu marca ali prve dni aprila sadimo krompir in koncem aprila ali začetkom maja fižol.

„Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod“ je naslov knjige, ki sta jo ravnokar izdala zal. Goričar in Leskovšek v Celju. Knjiga stane 1 K. Pregledala sta jo dr. Praunseis, okrožni zdravnik v Celju, ter dr. Jožef Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v St. Vidu na Koroškem, ter našla, da so notri nasvetovana zdravila dobra in neškodljiva. Torej!

* **Slivnica** pri Mariboru. Dne 15. t. m., po polnoči, je vlak povozil nekega neznanega moža delavskega stanu, starega okoli 65 let. Pri sebi ni imel nobenih pisem ali znamenj, kakor 10.78 K ter očala, ki so bila v Mariboru pri dr. Jožefu Trutščl kupljena. Na žepnem robcu so našli črke Č. F. Neznane moža so spravili v mrtvašnico v Slivnici.

* **Sv. Trojica** v Slov. gor. Dne 26. t. m., ob 3. uri popoldne, se proda na javni dražbi pri c. kr. okrajni sodnji v St. Lenartu v Slov. gor. zapuščina umrlega Franceta Ploj, ki vsebuje premičnine in nepremičnine, kakor je navedeno v današnjem inseratu (glej 8. stran). Posestvo, lastnina rajnega Franca Ploj, se odlikuje po rodovitnosti in lepi legi. Ker leži imenovano posestvo tudi v ogroženem kraju, zato vabimo pošteno misleče in premožne kupce, da bi porabili lepo priliko in kupili Plojevo zapuščino, da tako ostane lep kos slovenske zemlje v domačih rokah.

* **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Bralno društvo ima v nedeljo, dne 21. t. m., svoj občni zbor v čitalnici in sicer popoldne po večernicah z navadnim sporedom. Pridite!

* **Sv. Križ** na Murškem polju. Kakor je pokazala stroga sodnijska preiskava, nesreče pri kopanju studenca v Murškem vrhu, radi katere je dvignilo državno pravdnitvo tožbo, ni zakrivil studenčni mojster Franc Bratina v Križevcih, ampak nesrečnež sam. Sodišče je spoznalo mojstra za nedolžnega in ga popolnoma oprostil. Vse drugo je izmišljeno.

* **Stara-Novava** pri Ljutomeru. Dobiček tombole za avstrijski Rudeči križ v nedeljo, dne 14. t. m. v gostilni M. Prelog v Stari vasi je znesel 70 kron. Skupno se je tekotom iz naših občin iz raznih doneskov za avstrijski Rudeči križ c. kr. okrajnemu glavarstvu v Ljutomer izročilo 488 K. Vsem blagim darovalcem Bog stoterno povrni in se njim v imenu podružnice avstrijskega Rudečega križa v Ljutomeru zahvaljuje Jakob Stuhar, občinski predstojnik v Stari-Novavi.

* **Sv. Marjeta** niže Ptuj. Tukaj je dne 16. februarja umrl Tomaž Mikl, veleposestnik, in trgovec, star 78 let. Pogreb spoštovanega moža, ki je bil daleč na okoli poznan, se je vršil v četrtek, dne 18. februarja. N. p. v m.!

* **Poljčane**. Dne 28. januarja smo spremili k večnemu počitku priljubljenega moža Jerneja Senečnik. Rajni je bil kovač, posestnik, prvi občinski svetovalec, ud posojilničnega načelnika itd. Bil je vrl naš pristaš in dolgoletni zvesti naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Svetila blagemu pokojniku večna luč!

* **Smiklavž** pri Slov. Gradcu. Zadnji teden se je zgodila velika nesreča. Pri vožnji iz Slov. Gradca se je ponesrečila veleposestnica vdova Marija Verdnik p. d. Lakovnica in Anton Vitko p. d. Popič, kmet iz Podgorja. Nad mostom, pritižno sredi pota med Slov. Gradcem in Podgorjem, je cesta tako nizka, da je večkrat preplavljena; tu se je zgodila tudi nesreča. Oba so našli danes utopljena v Suhodolšici ob Starčičkem polju. Konj Lakovičin je brljal po noči prazen voz na dom. Ta nezgoda je vse silno pretresla. Oba ponesrečenca sta bili ugledni osebi, zlasti je bila priljubljena „Lakovska mati.“

* **Smartno** pri Slovenjgradcu. Dne 8. t. m. je vlomil v župnišče v času, ko je bral č. g. župnik Iv. Lenart sv. mašo, neki Martin Skodnik in odnesel 430 K denarjev. Izročili so ga sodišču.

* **Mozirje**. V nedeljo, dne 28. svečana, popoldne po večernicah, ima naše izobraževalno društvo svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Občni zbor se vrši v prostorih Kmečke hranilnice in posojilnice v Mozirju. Vabijo se vsi udje in prijatelji društva!

* **Celje**. Vsled večdnega neprestane deževja sta reki Voglajna in Savinja tako narastli, da sta izstopile iz strug, ter povzročile velike poplave v okolici Celja.

* **Sv. Lenart** nad Laškim. Dne 9. t. m. je umrla Terezija Lapornik, žena tukajšnjega posestnika in najstarejšega naročnika „Slovenskega Gospodarja“, Martina Lapornika na Gori. Rajna je bila zvesta žena, skrbna mati in pridna gospodinja. Od deveterih otrok jih še živi pet, ki so že vsi preskrbljeni. Eden sin se nahaja kot podčastnik na severnem bojišču. Kmalu bila bi lahko obhajala zlato poroko s svojim možem, da je ni prej Vsegamogočni poklical k sebi po plačilo, ki ga je zaslužila s potrpežljivostjo in udanostjo v božjo voljo. V svoji boleznini se je skrbno pripravljala z večkratnim prejemom svetih zakramentov na smrt. Pogreb se je vršil dne 11. t. m., ob obilni udeležbi faranov, kakor tudi tistih, ki jim je bila rajna na krstna ali birmska botra. Slađko spavaj, dobra mati!

* **Sv. Vid** pri Grobelnem. Dne 29. januarja je umrla soproga tukajšnjega g. nadučitelja Hermina Stritar. Vse jo je čislalo in spoštovalo, saj je bila

tako prijazna in ljubezniva do vsakega tudi najprostejšega. Bila je skrbna gospodinja, dobra mati, blaga gospa in vzor učiteljica. Kako je bila rajna, veta za svoj poklic, kaže to, da je do zadnjega hodila v šolo. Mali otroci prvega razreda so imeli v njej ne le dobro učiteljico in vzgojiteljico, ampak tudi ljubezni polno mater. Udeležba pri pogrebu je bila tako obilna, da se redko kedaj kaj takega vidi v St. Vidu. Znanci in znanke so prihitali od blizu in daleč, da skažejo rajni zadnjo čast. Žalost je splošna in izguba velika. Mnogo solz se je pretočilo po njej, ker jo je vse rado imelo in ljubilo. Bog ji bo gotovo podelil obilno plačilo, ker se je toliko trudila za dobro vzgojo otrok. Vsi jo hočemo ohraniti v najhvaležnejšem spominu. Sveti ji večna luč!

* **Pištanj**. Mart n Kolar iz Drenskega rebra piše svoji ženi iz Moskve: Bil sem težko ranjen in si nisem mogel pomagati, da bi zbežal. Obležal sem. Pa so prišli ruski vojaki do mene, me obvezali in odpeljali v bolnišnico. Zdaj sem strašno daleč v ruski deželi. Hvala Bogu, da sem tako lepo ozdravel. Zdaj sem popolnoma zdrav, nimam pokvarjenega života, ne rok, ne nog, samo rebra me še bolijo na levem kraju, kjer je bila rana. — Strašno me skrbi, kako se vam godi in kako je doma, tako, da mi srce od žalosti kipi. Ne bodi preveč v skrbeh za mene. Mi ne gre preveč slabo. Najhuje je za tobak, pa sem se ga že skoro odvil.

* **Dobova**. Učenke naše šole so priredile v nedeljo, dne 14. t. m., gledališni igri „Snežulčica“ in „Biseri in cekini.“ Razveselil nas je njih prvi krepki in pogumen nastop, s čustvom so izvrševale svoje vloge, deklamovale domoljubne pesmi ter venčale častno svojo nalogo s cesarsko himno — vse to na korist avstrijskemu Rudečemu križu, za katerega se je nabralo 90 K. Za vojake so izdelale ir Bilrotovega papirja krpe za noge in iz volne različno toplo perilo. — Dne 13. in dne 14. t. m. je poplavila velikanska povodenj.

* **Petkova „Straža“** bo prinesla seznam padlih, ranjenih in ujetih vojakov naših domačih polkov. „Straža“ stane na leto 10 K, pol leta 5 K, četrt leta 2.50 in se naroči pod naslovom: Upravištvo „Straža“, Maribor.

* **Laško**. Izobraževalno društvo v Laškem ima v nedeljo, dne 21. februarja 1915, po rani službi božji v prostorih Izobraževalnega društva svoj redni občni zbor z navadnim dnevnim redom.

* **Pogrešajo se**: Rado Lenard od I. maršbataljona, 2. stotnije, 27. domobranskega pešpolka, ki je dne 30. septembra odšel iz Tolmina v Galicijo. Ako kdo kaj ve o njem, naj blagovoli to sporočiti na trdko Pinter in Lenard, železnica v Gorici. — Janez Planko, deželnoobrambovski pešpolk štev. 26, 6. stotnja. Če kateri njegovih sobojevnikov kaj ve o njegovi usodi, naj blagovoli to naznaniti njegovi ženi Mariji Planko, okolica Podvin, pošta Polzela. — Martin Sprahman, korporal, 87. pešpolka, vojna pošta štev. 73, oddelke strojni pušk štev. 3. Če kdo kaj ve o njegovi usodi, naj blagovoli naznaniti njegovemu očetu Jožetu Sprahman, pošta Rečca ob Paki štev. 16. — Rud. Mraz, pešpolk štev. 87, 5. stotnja, vojna pošta štev. 73. Če kdo kaj ve o njem, naj naznani to njegovi materi Mariji Mraz, Okroglica štev. 6, Ljubor pri Zidanem Mostu. — Pavel Toličič, 5. stotnja, lovski bataljon štev. 48. Če kdo kaj ve o njem, naj naznani njegovi sestrini Ani Toličič v Hočem Pohorju, pošta Hoče pri Mariboru. — Črnovojnika Franc in Janez Ugovšek, služila pri črnovojniškem maršbataljonu štev. 14, 1. stotnja, 2. voj, vojna pošta štev. 186. Če je komu kaj znano o teh dveh, se uljudno prosi, naj se blagovoli sporočiti pod naslovom: Janez Ugovšek, posestnik, pošta Sv. Francisek Ksaveri, v Zgornji Savinjski dolini. — Rezervist Valentin Kostanjevec, po dom. Tekmečev, doma iz Kicarija pri Ptuj. Bil prideljen štabu 27. pešpolka. Če morda kdo kaj ve o Kostanjevcu, naj blagovoli to naznaniti ženi Mariji Kostanjevec, posestnici v Kicariju pri Ptuj. — Jožef Kaučič, domobranski pešpolk štev. 4, 13. stotnja, vojna pošta štev. 48. Če kdo kaj natančneje ve o njem, naj sporoči očetu Pongracu Kaučič, pošta Meža ob Dravi pri Spod. Dravogradu. — Franc Drobež od 87. pešpolka, doma iz Polzele. Služil je pri črnovojniškem maršbataljonu štev. 30, 4. stotnja, 1. voj. Odšel je v Galicijo dne 20. decembra iz Gorice. Odgovor se prosi proti povračilu vseh stroškov na njegovo ženo Julijano Drobež, Ločica štev. 44, pošta Polzela. — Alojz Markovič, domobranski pešpolk štev. 26, 3. stotnja, vojna pošta štev. 48. Od dne 30. oktobra ni več glasu od imenovanega. Če morda kateri njegovih sobojevnikov kaj ve o pogrešanem, naj naznani soprogini Mariji Markovič, posestnici v Cezanjevih pri Ljutomeru. — Luka Brelih, infanterist pešpolka štev. 47, 5. stotnje, vojna pošta štev. 73. Kdor bi kaj vedel o njem, se prav uljudno prosi, da to sporoči Ani Brelih, Podmelec, Primorsko. — Martin Dajčar, infanterist 87. pešpolka, 12. stotnja, vojna pošta štev. 73. Če bi kdo kaj o njem vedel, naj naznani njegovi ženi Ani Dajčar, posestnici v Radomeru, pošta Ljutomer. — Avgust Sabathl, infanterist pešpolka štev. 47, 4. stotnja, vojna pošta štev. 73. Odgovor njegovi ženi Ivani Sabathi, na Remšniku štev. 80, pošta Lučane. — Matija Plečuh, 87. pešpolk, 5. stotnja. Njegove sobojevnike se prosi, ako kateri kaj ve o njem, naj sporoči njegovi ženi Tereziji Plečuh, Bunčani, pošta Križevci, Stajersko. — Alojz Zmave, 47. pešpolk, 5. stotnja, vojna pošta štev. 73. Če kdo kaj ve o njem, naj sporoči ženi M. Zmave, posestnici v Zimici, pošta Sv. Barbara pri Mariboru. —

Zadnja poročila, došla v četrtek 18. febr.

Avstrijci zasedli mesto Kolomea.

Dunaj, 17. februarja.

Avstrijski generalni štab uradno razglša:

Po dvadnevem boju so avstrijske čete včeraj pozno popoldne zavzele mesto Kolomeo v južno-izhodni Galiciji.

V bojih na južni strani Kolomeje, pri mestecih Kluczov Veliki in Müszin, ki so trajali od 15. februarja naprej, so se Rusi silovito trudili, da bi mesto Kolomeo obdržali v svoji posesti. Dobili so mnogošte-

vilna ojačenja. Srđiti ruski protinapađi so se izjalovili, naše prodirajoče čete so na obeh straneh ceste vrgle sovražnika večkrat nazaj. Pri tem je naša artilerija prizadajala Rusom velike izgube.

Ob 3. uri popoldne v torek se je po splošnem napadu posrečilo našim četam, da so vrgle sovražnika kljub silnemu protinaporu iz njegovih zadnjih postojank pred mestom. Istočasno z bežečimi Rusi so došli Avstrijci v mesto Kolomea. Naši so zabranili, da Rusi niso razdrli most čez reko Pruth. Avstrijci so takoj iz mesta izgnali Ruse in isto zasedli. 2000 ujetnikov, več strojnih pušk in 2 ruska topa sta prišla v naše roke.

V karpatskem ozemlju do bližine prelaza Vyskov se boji z veliko srđitostjo nadaljujejo. Naši so prignali zopet 4040 ujetih Rusov.

Na bojišču na Rusko-Poljskem in v Zahodni Galiciji se vršijo le topovski boji.

Avstrijci obstreljujejo Bar.

Milan, 17. februarja.

Po poročilih iz Cetinja so priplule predvčeraj jutraj tri avstrijske vojne ladje in sicer 1 avstrijski torpedni lovec in 2 torpedna čolna v luko Bar in so obstreljevale z blagom naložene francoske ladje, ki so bile v spremstvu francoske vojne mornarice. Škoda je malenkostna, zadeta je bila le črnogorska ladja-jadrnica.

Kitajska in Japonska.

Berolin, 17. februarja.

Listi poročajo o rastoči napetosti med Kitajsko in Japonsko. Preko Kodanja se poroča, da so na Japonskem brzojavno vpoklicani pod orožje vsi Japonci, ki so podvrženi vojaški službi. Preko Londona se poroča iz Pekinga, da se je Kitajska odločila, da pogajan z Japonsko glede njenih Kitajski stavljenih zahtev sploh ne bo več nadaljevala. Na Kitajskem se protijaponska agitacija močno širi.

Loterijske številke.

Trst, 10. februarja:	29	2	6	56	58.
Dunaj, 13. februarja:	2	61	48	62	84.

Listnica uredništva.

Celje: Kakor smo že opetovano povedali, pesmi ne moremo priobčevati, ker nam primanjkuje prostora. — Poljčane, Ptuj: Rokopisi se ne vračajo. Kam pa bi prišli, ako bi moralo uredništvo vse rokopise shranjevati in jih po pošti vračati doposiljateljem. Pozdrave! — Vrnarsko nadzornišvo za Stajersko v Gradcu: Radj oddaje tri smo že pred 14 dnevi prinesli dočeno nočico. — Dobrna pri Celju: Kakor vam znano, sedaj „Gospodarske Novice“ ne izhajajo. A rokopis pa bomo izročili dočnemu g. uredniku. Pozdrave! — Globoko: Preobširno za sedanje razmere.

Bučno olje

se naredi prav izvrstno na Purgovem mlinu v Jurovcih niže Ptuja. 100

Trgovski pomočnik

se takoj sprejme v trgovini g. Janeza Löschnigga v Šmarju pri Jelšah. 1:3

Iščem hlapca

za poljska dela. Je lahko oženjen in bi žena imela tudi zaslužek. Plača po dogovoru. Ponudbe Ferd. Roš, veleposestnik Hrastnik ob juž. železnici. 118

Gostilna

dooro idoča se zaradi smrti po nizki ceni odda. (Morrehof) Morregasse 10. Gradec. 110

Pozor

V moji žagi je bil ukraden jermen 7 metrov dolg 13 cm širok. Če kdo kaj zve, prosim obvestila proti nagradi 20 kron. Trataik Ribič Prihova pošta Mozirje. 115

Iščem majersko službo

za 3 do 4 osebe. Kdo potrebuje majerja, naj vpraša Jurija Glaser v Lohnici pošta Bistrica pri Mariboru. 109

Gostilna

z dvema oraloma dobre zemlje z večjim vrtom tik okrajne ceste se dobrovoljno približno za 7400 K proda. Natančneje se izve pri D. Omerzu Slov. Bistrici. 88

Pri c. kr. rudniškem in plavžarskem oskrbništvu v Celju

se sprejemajo zdravi in krepki delavci železarsko in kovinarsko-topilniarske ali pa steklar-ničarske stroke za pračo in rudo topilnico cinka in valjarno ploščevine v stalno in primerno plačano delo. — Tozadevna vprašanja in ponudbe naj se pošljejo naravnost na c. kr. rudniško in plavžarsko oskrbnitvo v Celju. 108

Vsakovrstne lišaje

tudi stare lišaje na glavi in v brkah, kožne izpuščaje, srbečice, kraste se takoj odpravijo, če se rabi moje kosmetično, naravno univerzalno sredstvo zoper lišaje. Rabi je treba le kratko časa. Mnogo zahvalnih pisem. — Cena 3 K. Edina zaloga: M. Vetter, Dunaj III, Kärntnergasse 15. 111

Izšel je dv jni zvezek

„Domače knjižnice“

v obsegu 224 strani ter stane s poštnino vred 70 vin. Zelo zanimiva vsebina, med drugimi krasna povest za priprosto ljudstvo „Prosjak Luka“. Prodajalci 10 od sto popusta. Založnik dr. Ljud. Koser, Juršinci pri Ptuj, Stajersko. 96

Zdrava in močna

dekle

v starosti 14 let, ki je dovršila z boljšim uspehom ljudsko šolo, ima veselje do uka v katni trgovini. Več se izve pri Stadler Ani, pos. v Dražji vasi, Petrovce. 86

Graščina na Hrvaškem

sprejme takoj dva (lovca) logarja. Pogoji je starost 40-50 let oženjen, z malo družino, najbolje brez iste. Vstop takoj. Ponudbe in spricevala se naj pošljejo na ravnateljstvo Zankidver pošta Vinica pri Ormožu. 94

Zahtevajte

gratis in franko
moj glavni cenik
z 4000 slikami ur,
zlatine in srebr-
nine, godbenih, je-
klenih, usnatih,
gospodarskih in
toiletnih predme-
tov, orožja etc. Prva tovarna
ur Hans Konrad, c.k.r. dvorni
dobavitelj v Mostu (Brux)
št. 800 (Češko). Nikelnaste
Roškopf-ure K 3-90, 4-20,
5—, srebrne ure K 8-40,
nikelnaste budilke K 2-90,
dvojne budilke z zvončkom
4 K. — Pošilja po povzetju.
Noben risiko. — Zamenjava
dovoljena ali denar nazaj.

I-84.

Gluhost

šumenje po ušesih, a ne prirojena
gluhost, tok iz ušes, odstrani ta-
koj in gotovo Dr. F. Quastlerjev
bals. kosm.

olje za sluh »Otikon«

Vsak dan
dohajajo zahvalna pisma. Udeležni
uspehi. Cena eni steklenici 3 K
Edina založna M. Vetter, Dunaj
III. Kärntnerstrasse 15.

Mizarski učenec

se sprejme v mizarski delavnici
Kaiserstrasse 8, Maribor. 95

Perl-Kava

iz čistega soja-boba, na
domestek za bobovo kavo
5 kg, zavitek iz žepnega
ročca K 450 po povzetju.
Santosa, Kraljevi Vино-
hrady 1573. Zastopniki
se proti visoki proviziji
sprejmejo. 2

Mladenka

vajena vsakega dela, lahko poma-
ga v trgovini in kuhinji, zna tudi
pripravo šivati, želi primerne
službe. Naslov: »Mladenka 300«
poštneležece Konjice. 95

Organist

se išče za Bele vode in sv. Križ
Nastop takoj. P. Šoštanj. 89

Trsje na prodaj.

Silvanec, burgundec, gutedel, kral-
jevina, veltinec, vrbošek, velariz-
ling in mešane od starih vrst. —
Cepljeno na vseh priporočljivih
podlegah. Korenjaki od Rip. Por-
talis. Cena po dogovoru. Anton
Turin, Globoko, Studenice pri
Poljčanah. 8

Slovenci pozor!

Dvonadstropna hiša

z majhnim vrtičem v sredi mesta
in blizu franciškanske cerkve s
7 stanovanji, se pod ugodnimi po-
godi prodaja. Več pove upravnistvo
pod št. 482.

Kohula

ena ali dve, na tankih nogah lepe
rase, črne barve, 2 do 3 leta stara.
15 do 16 pesti visoka se takoj
kupi. — Ponudbe naj se pošiljajo
na

I. gorenjsko razpošiljalno

Ivan Savnik, Kranj.

Hranilnica in pos. pri Sv. Antonu v Sl. gor.

reg. zadruga z neom. zavezo.

ima v nedeljo, dne 28. februarja, popoldne po večer-
nicah

Občni zbor

po sledečem sporedu:

1. Odobrenje letnega računa.
2. Volitev načelstva in nadzorstva.
3. Čitanje revizijskega zapisnika.
4. Slučajnosti.

Ene uro pozneje se vrši občni zbor pri vsakem številu
udev. 112

KAVAL kg K 2-20

najfinjša K 1-80, 5 kg franko, iz-
borna mešanica, izvrstni aroma.
„Handels-Büro XIV.“ Sv. Andraž
v Labodski dolini, Koroško. 59

Slovenska obitelj v Mariboru išče

služkinjo

15-17 let staro. — Ponudbe pod
naslovom Borko, železn. uradnik,
Maribor, Unterrotw.-str. 6. 95

Cepljeno trsje na
prodaj

Laški rizling, šlahtna bela in
rudeča, beli ranfol, trunta, pošip,
cepljene na Riparia portalis, še ne
izkopane, dobre kakovosti. Cena
I. vrste 100 kom. 10 kron. Kupci
se blagovljijo oglašiti pri Francu
Muršič, posestnik in trtnar v Sen-
čaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor. P.
Juršinci pri Ptuj. 87

Priden fant

kateri se hoče krojaštva učiti, se
tako sprejme pri Antonu Kosar,
Maribor, Stolni trg 5.

Cepljeno trsje

Pošip, laški rizling, burgundec,
rulender, veltliner, dišeči prami-
nec, silvanec, muškata, kavčina,
ranfol, sladkaminka, izabela. Cepl-
jene na podlagi Riparia-Monti-
kolo-Bupestis Salanis, Berlandie-
ri, Riparia, Teleki. Podlaga Ber-
landieri, Riparia, Teleki je naj-
boljša za apnenno zemljo. — Več
tisoč korenjakov te vrste. — Cena
po dogovoru in zelo nizka.

J. Vrbsjak, Breg, Ptuj.

Kolje za vinograd

kestanjve (cepljeno) iz močnega
leca, 2 m in 2 in pol m dolgo
imam na prodaj 80.000 komadov.
Vpraša se pri A. Marincu, Gomil-
ske pri Celju. 72

Zdrav in močen
UČENEC

z dobrimi šolskimi spričevali se
tako sprejme v trgovino z meša-
nim blagom. Jož. Wagner, Šmarje
pri Jelšah. 50

2 do 3 finejše
postelje

kupi neka družina, da zamore na-
staniti častnike. — Naslov družine
pove iz prijaznosti gospa F. Ovi-
tanič, trgovina z dalmatinskim
vinom, Maribor, Šolska ulica. 54

Kupim malo hišo

z dvema sobama blizu postaje ali
trga. Pri hiši mora biti malo go-
spodarsko poslopje, vrt in stude-
nec, vse v dobrom stanu. — Cena
se čez 4000 kron Naslov: Franc
Scheran v Pobrežju pri Mariboru,
Fraustaudenerstraße 1. 55

Kuharica

vajena vsakega dela, sem več let
služila v župnišču, imam dobra
spričevala ter bi prosila v kakem
župnišču stalne službe. Naslov v
upravnistvu pod »Kuharica«. 14

Dobra sedlarska obrt

se zavoljo vojaščine takoj prodaja.
— Pomočnik prost vojaščine se
sprejme. Andrej Hribernik, Pre-
valje, Koroško. 53

Išče se DEKLE,

stara od 16-19 let, katera ima
veselje do kuhinje; zahteva se
poštenost in ubogljivost. Več se
izve pri gosp. Ani Traun, Ptujška
gora. 52

VABILO

na

redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice na Vidmu

reg. zadruga z neom. zavezo.

ki se vrši v nedeljo, dne 14. marca 1915, ob 3. uri po-
poldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1914.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen,
se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem re-
du drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število
navzočih zadržnikov. 105

Načelstvo.

Vabilo

na

občni zbor,
Posojilnice pri Sv. Benediktu v Sl. gor.

ki se bode vršil v nedeljo, dne 28. svečana 1915, ob
3. uri popoldne, v posojilnični pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1914.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Razni predlogi.

V slučaju nesklepčnosti se vrši eno uro pozneje na istem
mestu in po enakem vspredu drug veljaven občni zbor. 106

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor
Posojilnice v Vojniku

reg. zadruga z neom. zavezo.

kateri se vrši v četrtek, dne 4. sušca t. l., ob treh po-
poldne, v pisarniških prostorih.

Dnevni red:

- a) Poročilo načelstva.
- b) Poročilo nadzorstva.
- c) Sklepanje o uporabi čistega dobička.
- d) Čitanje revizijskega poročila in eventuelni ukrepi.
- e) Volitev odbora.
- f) Volitev nadzorstva.
- g) Nasveti.

Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, vsi se eno
uro pozneje drugi občni zbor, ki je brezpogojno sklepčen.

K obilni udeležbi vabi vse p. n. člane

107

Odbor.

VABILO na

redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju

reg. zadruga z neom. zavezo.

ki se vrši v nedeljo, dne 28. svečana 1915, ob 10. u-
ri predpoldne v uradni posojilniški posvetovalnici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa in razdelitev čistega do-
bička za leto 1914.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob nave-
deni uri, vrši se eno uro kasneje drug občni zbor,
ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih za-
držnikov. 97

NAČELSTVO.

Zahvala.

Za vse izkazano srčno sočutje v boleznih in ob
smrti našega iskreno ljubljenega soproga, očeta, sina,
brata in svaka, gospoda

Karla Gašpar,

posestnik v Doužah pri Misljici.

ki je umrl vsled bolezni, ki se jo je nakopal kot zvest
bratitelj svoje domovine na severnem bojišču, se glo-
boko ginjeni najiskrenejše zahvaljujemo; predvsem
cenjenemu gospodu primariju dr. Ferd. Sandu Kuneju
in č. sestram usmiljenkam za poštvalni trud v
njegovi bolezni, č. gg. župniku Alojziju Čížku in
kaplanu iz St. Ilja za tolažilne nagrobne govore, dalje
vsem, ki so spremljali zanjika na njegovi zadnji poti,
v prvi vrsti visoko častnemu uradnemu vodji c. k.
okrajnega glavarstva v Slovenjgradu baronu Neuge-
bauerju, m. ph. Karlu Rebulu vrhotege za krasni ve-
nec, gosp. Lovrenču Vaupotu, zastopnikom vojaštva,
slavnemu učitelstvu, gg. c. k. orožni kom. gg. trgov-
cem, občinskemu zastopu iz St. Ilja in posebno tamo-
šnjemu pevskeemu zboru za gniljivo žalostnko, splah
vsem, ki so izkazali umrlemu zadnjo čast in nam
prisrčno sočutje.

V Doužah, 5. svečana 1915.

Redbina Gašpar—Jaž.

Zahvala

Za vse izkazane sočutje povodom bolezni ter ob
smrti našega sina ozirema brata

Alojzija Jeseničnik

izrekamo tem potem najiskrenejšo zahvalo.

Posebej se še zahvaljujemo vl. g. Musi-ju, kakor
tudi blgr. gosp. dr. Kokoschinegg u za mnogobrojne
obiske v njegovi dolgi in mučni bolezni. Zahvaljujemo
se blagim tržkim gospod in gospodam kakor vsem
drugim znancem in prijateljem, ki se spemili pokoj-
nika k zadnjemu počitku. — Bog plačaj vsem!

Vitanje, 1. februarja 1915.

Redbina Jeseničnik.

Varujte se

ponaredb!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rast-
linske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

ta je prijatelj naš pravi,

Ki nas krepi,

Da smo čvrsti in zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne
omami, ampak daje moč in veselje do dela!

A 25-15

5

Prostov. dražba nepremičnin.

Na predlog dedičev po dne 11. januarja 1915 v
Zgornjem Porčiču umrlem veleposestniku Francu
Ploj se prodajo dne 26. februarja 1915, ob 3.
uri popoldne pri spodaj navedeni sodnji, soba št. 1,
v zapuščino spadajoča zemljišča vl. št. 24 in 32 kat.
obč. Zg. Porčič, št. 73 kat. obč. Spod. Žerjavce in
št. 67 kat. obč. Zg. Žerjavce z gospodarskimi po-
trebščinami in premičninami vred. 93

C. k. okr. sadnja v St. L. nartu na Slaj.

rdeček I., dne 8. februarja 1915.

Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, peso rumeno in rdečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane trdnice Mauthner, ki se dobivajo pri domači trdnici

I. RAVNIKAR :: CELJE

Trgovina s špecerijskim blagom, z barvami in deželnimi pridelki ter zaloga vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.

Knjigarna, trgovina umetnin in muzikalij

Goričar & Leskovšek

Graška cesta 7 Celje Rotovška ul. 2

Tovarniška zaloga raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, barvanega in ovitnega papirja.

Svinčniki, peresa, peresniki, črnilo, radirke, kamenčki, trgovske in odjemalne knjige, pisniški papir v mapah in kasetah, kreppapir, umetne cvetlice itd.

Velikonočne dopisnice v velikanski izbiri od 4 vinarjev naprej

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov, risank in risalnih skladov.

Nagrobni venci in traki.

Na debelo!

Na drobno!

R. Brezovnik

trgovina v Vojniku

prilagojena svojo bogato zalogo manufakturnega, špecerijskega in galanterijskega blaga, železnine, cementa, barv, firneža, lakov, usnja, stekla, kislih vod, najboljših semen itd.

Domači pridelki se kupujejo po najvišji ceni.

Proti

NALEZENJU

se moramo sedaj varovati tem bolj, ker sedaj nalezljive bolezni, na primer: škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najpriljubljenejše razkužilo sedanjosti je nesporno

LYSOFORM

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji po 80 vin. Učinek Lysoforma je točen in zanesljiv, zato ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega 1% Lysoforma in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kožo mehko in voljno. Rabiti boste zato znanprej to izvrstno milo, samo navidez drago, v rabi pa jako varčno, ker milo dolgo traja. Komad stane 1 krono.

Lysoform s poprovo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe beli in konservira. Tudi pri kataris v vratu, kašlju in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarico vode. Originalna steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ pošlje na željo gratis in franco kemik HUBMANN, Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

Edino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ogrsko od originalnih armadnih in železničarskih Roskopf-ur 5R.

jamstvo 3 leta.

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti popolni sveti zopet zamenja, torej ni nobene rizike, ampak se lahko vsak sam prepriča o teh izbirnih urah. Prednosti teh ur: Prava železničarska Roskopf-ura se je, ne dolgo tega, nalašč za železničarje in štrpascne službe z novo konstrukcijo zboljšala, dobila precizijski tek, posebej močno osi, kolesje se vse vrte v kamenu. Ura teče 32 ur in ide točno na pol minute, če tudi ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je zavarovana proti preveteli napetosti peresa, obločje je iz čistega nikla ter je zavarovano še z enim plaščem za varstvo zoper prah ter se vsi pokrovi strogo in natančno zapirajo. Po dobri preizkušnji se se te ure radi nizke cene in vendar dobrega teka uradno upeljale pri armadi in različnih železničarjih. Prosim Vas torej, da to ure ne zamenjate z drugimi sličnimi urami, ki se debije v trgovinah. — Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel kako škodo, naroči moje cene ure. — Velik cenik popolnoma zastoji.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8, največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlatnine, razpošilja v vse dežele. — Specialist za boljše ure.

Brzljavi naslov: Cirilova
tiskarna Maribor

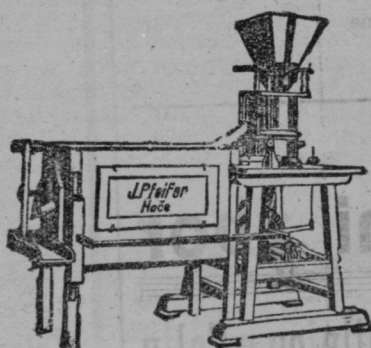
Trgovina tiskarne sv. Cirila

Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 6

Čekovni račun c. kr. poštno
hranilnice št. 25.610
interurban telefon št. 113

Priporoča svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, škaflic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnil, zavrtkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pismenega papirja v mapah in škaflicah, razglednic itd. Sveže podobe (male, velike in stenske), raspela vseh velikosti, molitveniki, molki, svetinje, škafulirji. Štambiliše za urade in dr. Ceniki na zahtevo zastoji.

Zelo važno za **KMETOVALCE!**

Velika izdatna pomoč za kmeta v tej draginji zrna je, prav dober domači mlin z naravnim kamenjem, kakor se nabaja pri vsakem navadnem dobrem vodnem mlinu.

S tem zopet novozboljšanim Pfeifer - jevem domačem mlinom se zamore napraviti iz vsakega zrna, vsakovrstno moko in zdrob (gris) za vso kmečko in gosposko rabo z lahkoto na ročno gonitev, kakor tudi delo z živino, motorno in vodno silo.

Zahtevajte cenike brezplačno in poštino prosto.

Tovarna za mline, kmetijske stroje, žage itd.,
Iharna za železo in medenino

J. Pfeifer v Hočah

pri Mariboru (Štajersko)

Domače podjetje!

Denarja ni

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom, doma v svojem kraju gotovo 10 kron na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamko za odgovor.

J. Batič Hirska, Bistrica 26, Kranjsko

Domača in narodna trgovina

Franc Lenart v Ptuj

priporoča svojo bogato izbiro raznovrstnega novega blaga za moške in ženske obleke.

Postrežba poštena!

Cene primerne!

Kder bo s blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem,
Kder bo s blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Varstvo zoper kolero in slabemu želodcu je

naravni kognak.

Tega, iz lastnega vina destilirane, 12 let starega kognaka razpošilja v poštah zabojčih z 4 steklenicami franko za K 12-40, m'ajši kognak, ki čudovito olajša bolečine, ki jih povzroča protin, sredstvo za odrgavanje udov, oživlja živce itd. — 4 pollitrske steklenice K 10-20.

Benedikt Hertl, veleposesnik, grad Golič pri Konjicah (Štajersko.)

Posamezne steklenice starega kognaka K 3 10, mladega K 2 55, so v zalogi v Mariboru pri g. Alojziju Quandestu, trgovcu, Gosposka ul. 4.

Vinogradniki pozor!

Cepljene trte na prodaj

in sicer prve vrste laški rilček, bela in črdeča žlahtnina, silvanec, beli burgunde, izabela, beli ranfol, kapčina, traminec, kraljevina, pošip (Mozler), portugizec, trta in mešane vrste. Več tisoč divjakov Rip. Portalis. — Na prodaj več tisoč ključev Rip. Portalis. Vse te vrste so cepljene na Rip. Portalis ter popolnoma zaraščene in lepo vkoreninjene, za kar se jamči. Cena je po dogovoru. Kder si hoče dobiti lepe trte in nasaditi lepi vinograd, naj se oglasi ustmeno ali pisмено pri **Francu Stodnjak, trinar, Juršinci pri Ptuj.**

Razglas! Po umrlem gosp. Peter : Mejač-u krojaču :

se prodajo narejene obleke po jako ugodnih cenah.

Posameznim kupcem se nudi prilika za celokupno prevzete.

Priporoča se **MARIJA MEJAČ** Maribor, Stolna ul. 4.

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov

ceniki zastoji. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opočno na drž. žel. št. 2121. 1353 Česko.

KAVA!

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, velearomatna, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča 10 K franko po povzetju. Pol kilograma veleprima najfinejši čaj 2 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496. 931

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj se najbolj priporoča.